

העולם הזה

1951: מהחמה עולם איא?

המחיר
100
פרוט

28.12.1950 / תחשיא / ייט טו / שנה 14 / 687 למ.

יוון המצויד
ורמזיה

לקוראנו

מדוע אינכם מפרסמים את שמות האנשים, הכותבים את המאמרים בעתונכם? מתלונן במכתבו פרדסן יודע מרחובות. אני מעוניין מאד לדעת מיהו האיש, המסוגל לכתוב על בעיה כל כך "משעממת", כמו משק ההדרים (העולם הזה" 686) בסגנון חזק, כאילו היה זה סיפור בלשים, ובאותה עתה למסור אינפורמציה כל כך מקיפה שגם אני איש מקצוע, למדתי משהו...

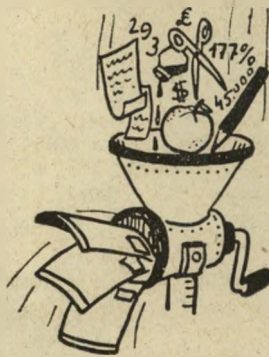
לאותו פרדסן (ולקוראים רבים אחרים, המבקשים מפעם לפעם לדעת מיהו האיש המסתורי, שכתב רשימה זו או אחרת) צפויה אכזבה. רפורטגיה מצוירת של "העולם הזה" אינה פרי עמלו של איש אחד, כי אם תוצאת עבודה קיבוצית של מספר אנשים, הנמשכת לפעמים שבועות רבים. המלחמה על התפוזים היתה רפורטגיה רגילה, מבחינה זו. היא עברה את כל השלבים — החל מאותו יום, לפני חודשיים, שהעורך הכלכלי הציג בישיבת המערכת לחי קור בעתה זו. אחרי שנתקבלה ההחלטה העקרונית, הוטל הדין והפקד על אחד מחברי המערכת, והגושא כולו ירד מסדר היום. אותו חבר-המערכת קיפל את שרוליו ונכנס לעובי הקורה של הבעיה שהיא, מטבעה, "משעממת" למדי. המזכירות סיפקה לו את החומר העובדתי, שהתפרסם על נושא זה בשנים האחרונות, וחברי-המערכת החל להסתובב, במשך שבוע-שבועיים, בין פרדסנים ופועלים ברחובות, רמת-השרון ופתח-תקה, ובמשדרי הממשלה בקריה. כשהיה נזמה לו, שירד לסוף העניין, הובא שוב החומר לישיבת המערכת, שקבעה את הקו הכללי ואת צורת הפרסום.

עם זאת נכנסה הרפורטגיה לשלב השני. בהתייעצות, בין אותו חבר-המערכת, הצלם, הצייר, וקבעו איזה תצלומים, דיאגרמות נחוצים כדי לשקף את הבעיה. כעבור ימים מספרים היה "החומר הגלמי" של הרפורטגיה מוכן: הטיוטה הראשונה של המאמר, אוסף התצלומים, הדיאגרמות.

הדרך מן "החומר הגלמי" ועד לרפורטגיה, אשר הקורא רואה אותה לבסוף בעתון, רחוקה מאוד. לעורך הכלכלי יש מה להעיר, לשנות, לתקן. העורך הגראפי מתייחד עם החומר במשך כמה ימים, מצייר לעצמו כמה הצעות של תבנית העמודים, עד שהוא פשוט, שהגיע לרעיון הנכון — אופן השימוש בצבעים, צורת התצלומים, מידותיהם. משולחני עובר החומר לתיקו של העורך הסגנוני, שגם לו יש מה לאמר (בדיו אדומה), לתקן, לשנות, לקבוע כותרות, כותרות-משנה, לתת ליטוש אחרון. תפקידו של איש זה להטיל קטעים מסובכים, לעשותם פשוטים, מובנים בנקל.

התוצרת הגמורה נודדת אל שולחן העורך. נקבע לה מקום סופי בתכנית הגליונות הקרובים — וכל החומר מתחיל בדרך גורדים חדשים, דרך בית-המלאכה, המכין את הגליונות, עד לקץ המסע — המדפיס המ"קלל את "שבועות" המערכת, מאחל לעצמו עבודה שקטה בעתון יומי בלתי-מצויר.

בקווי הכללים דומה תהליך זה בכל העתונים, הראויים לשמם בעולם (אף כי ברוב ארצות-החוץ עומדים לרשות העתונים אמצעים טכניים הרבה יותר משובלים, המקילים על התפקיד). איכות העתון נמדדת, בעיקר, על פי מידת התכנון המוקדם, המאפשר עבודה ממושכת ויסודית בכל נושא אלא, לשנות את התכנית ברגע האחרון. כך קרה, ש"רידס דייג'סט" (14,300,000 טפסים) הופיע ביום אחרי השואה בקוריאה עם מאמר, המהלל את נצחונות מאק-ארתור, ואילו "קוליאריס" (3,160,000 טפסים) האמריקאי הפסיק באותו שבוע את הדפסת עתונו באמצע, כדי להיחלץ מאותו גורל. בארץ, בה לא הגיע עוד שום עתון אף למיליון אחד של טפסים, טרם ירדה עלינו צרה זו.

מכתבים

הנביא ותורתו

רשימתכם במדור "דת" (העולם הזה" 681) בודאי נתנה מושג מוטעה לקוראים הרבים על המצב האמיתי מאחורי התיבתחתות, שהביאה לחנוכת המזבח הראשון

מאז ימי התנ"ך, שנחנך בחג הסוכות ע"י לא-יהודים, שקיבלו את דת העברים.

ברשימתכם ערבבתם דברים רבים ב-... שוקראים בודאי התבלבלו ביחס לכל העניין. כי אילו עיינתם באופן יסודי בספרי "שלושים ושלושה נרוז", שנתחב באהדה ע"י עתונים רבים, הייתם בודאי יודעים אחרת על העובדות הק"שודות משה גיבורי ממערת הסנהורין. אי דברים בלתי-רגילים ודמיוניים — זרזים שקשה להאמין בהם — קרו, אף כי דמיוניים, כפי שמסבירה רשימת-עניין גיבורי, יש הסבר לכל דבר. לי התפתחות, לפני ובמשך ה-

מלחמה העולמית השנייה, שהובילה להקמת מדינת ישראל, ואשר רק תלמידים המת-עמקים בקבלתה יכולים להבינה נכונה. אין אנו אומרים, כי אוכלוסיית ארצות הברית בכללותה אינה מאמינה, וסופרים, ש"טיים האבודים" אינם מאמינים, ומוציאים תישיבי ארצות הברית כהוולגות ממוצא אנגלו-סקסי קלסי וסקסוני בני פהוילים ברובם את עשרת השבטים האבודים.

רשימתכם בכללה אינה הוגנת לגמרי, ואני מקוה כי תדפיסו את מכתבי זה. תודה.

דוד הורוביץ, נשיא העולמי, גאון ישראל, ניו-יורק.

מה קרה בדיר יאסין? הייתי אחד מאותם 75 החילים הארגון הצבאי הלאומי, שיצאו פעולה עם הלח"ל להתקפת כיבוש על שיתוף הערבי דיר יאסין.

בעתונים רבים מעלים עד היום הפרשה הזו. רבים הם הצועקים "טבח אין את ללא ידיעה מספקת מדוע קרה שם טבח שקרה.

בודאי לא יבוא איש להאשים את קצין המבצעים של האצ"ל "גל", שרק רגעים ספורים לפני היציאה לפעולה הזהיר אמר: כל ערבי שיתנגד ונשק בידו חייב מות. כל מי שיכנע וירים ידיו בל תעזו לנגח בו.

והרי יודע גם שלפי התכנית היה משרוין ובתוכו רם קול להכנס עד צריך הקרב ולהכריז: הנכם מוקפים וד לפני תכנעו לא יאונה לכם כל רע... אם ובכו, לפי כל הסימנים הנ"ל לא היתה כל תכנית מחושבת לטבח, ונשאלת השאלה

מדוע בכל זאת נהרגו מספר כה גדול של נשים וילדים?

על שאלה זו אענה למען ידעו אלה הצועקים שבדיר יאסין נפלו נשים וילדים. אם נפלו שם נשים וילדים הרי זה אך ורק באשמת הצעירים הערביים, שנלחמו עד ה-כדור האחרון ממש, ולא שעו כלל לאו-הרות.

בדיר יאסין היה קרב, ובקרב זה נפלו 5 צעירים משורות האצ"ל והלח"י ונפצעו קרוב ל-50 איש. בהודמנות זו ברצוני לש-אול את אלה, הסועים שבכפר לא היו כלל גברים אוהזי נשק, איך זה קרה רבותי שבדיר יאסין נפלו 5 ונפצעו כחמשים? איך זה קרה שמסקר יפתח ועוד שני ספר-עים שכבו בשדה פתוח, בכפר, קרוב לאר-בע ענות שותתים דם ופצועים קשה, ולנו לא היתה כל אפשרות לגשת ולעזור להם? למרות העובדה שגייסנו את שני הברנים, שאיו ברשותנו, כדי לפנות ולהתקרב אליהם, בכל זאת לא יכולנו להתקרב כי האש הנג-דית היתה איומה.

לנוכח התנגדות זו הועמדנו בפני בעיה קשה, רוב המפקדים נפצעו ובתוכם גם מפקד הפעולה עצמו. אף על פי שהכפר נכבש בחלקו לא יכולנו לזוז בתוכו, כי מכל בית ארבה סכנה של צלפים שחיכו וצלפו אם רק הרימונו ראש. התייעצות קצ-רה של מספר מפקדים קבעה מיד שיש לגשת אל כל בית בזהירות ולצעוק להם שיפתחו ויכנעו ואז יצילו את נפשם.

ניגשנו לבתים והנה הכל סגור ומסוגר, ביקשנו אותם להכנע ותשובתם היתה שוב צליפות והתנגדות. לא הייתה ברירה אלא לפרוץ לבתים אלה תוך זריקת רימונים. וכך נפלו כתוצאה מהתנגדות טיפסית מספר גדול של נשים וילדים שהצטופפו בבתים.

ארמה את עצמי אם לא אספר שתוך סע-רת הקרב כאשר ראו החילים את חבריהם שותתים דם החלו להשתולל ולדרוש נשק, אך מיד הופסקה ההשתוללות כתוצאה מהתערבותו של מפקד הפעולה, שחזר לשדה הקרב על אף היותו פצוע. ברצוני להזכיר עוד שתי עובדות.

א. נכון הוא שהמשרוין נכנס לתעלה שהערכים הכינו מראש, בכל זאת אני קר-בע בודאות כי הרם קול שידר את האז-רה, על האזהרה הם ענו באש שוטפת של ברנים.

ב. שקר מהרד הוא שלא היו גברים באותו יום בכפר, עובדה היא שהיה שם מספר גדול מאד של גברים מלומדי מלחמה שנלחמו עד הכדור האחרון, ואספר גם לקבוצ שהיו ביניהם צלפים ממדרגה רא-שונה.

עת התקרב סימו של הקרב, הופיעה יחידה של חברי פלמ"ח, היו אלה חבריהם של אותם פלמתיקים, ששבוע לפני קרב דיר יאסין נפלו ועזו באבדו המין ובכל חלקי הגוף ליד עטרות. על חלקם של פל-מחאים אלה ב"טבח" דיר יאסין לא אספר, אך אציע לאותם חברי כנסת המוכרים תוך הודעות את דיר יאסין, לשתוק, כי אם היה לפי דעתם "טבח", הרי גם לפלמ"ח חלק בו.

רבים מהטוראים והמפקדים שנלחמו בדיר יאסין אינם עוד. כבודם דורש יותר אמת מאשר השערה, ולמען האמת יש לה-קים אחת ולתמיד ועדת חקירה ציבורית שתחקור ותודיע: מה קרה בדיר יאסין?!

אביחי יהודיוף, ת"א

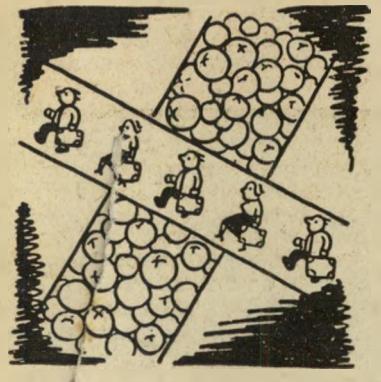
א. לא אמרנו שלא היו גברים בכפר. אמרנו שחלק ניכר מהגברים נעדר.

ב. רוב הפרטים במכתב נכונים, כולל התנגדותו של "גל" לטבח, הצלפים שהת-בצרו בבתי הכפר והתנגדותם הבלתי מאור-גנת של הערבים שירו איש איש מבתו. ישנו צידוק צבאי לזריקת רימונים לתוך

בתים בשעת פעולה וחריגת נש-כתוצאה מכך, אך אין התנגדות מצדיקה בשום פנים טבח כללי אח-עולה. ג. אנו מצטרפים לזרישה שתקום חקירה שתחקור את כל נסיבות הפעולה הזאת.

תפוזים ושליחים

חברה, אתם חיים באשליה. לוא מכרה הממשלה 15,000,000 תפוזים פרי-הדר (ה"עולם הזה" 686), לא היתה קונה חמרי

בנין, פרות או סרקטורים, כי אני שולחת עוד כמה חברי מפלגה לחו"ל. ז.ב, כמה שליחים אפשר לשלוח בכסף זה?

יהודית אפשטיין

תמורת מחירן של 15,000,000 תפוזים פרי-הדר יכולים 265,211 שליחים לבלות חודש אחד בחו"ל.

איזה פרוין?

למה התכונתם בדברים: "פרוין הפוע-לים החדשים, החסרים נסיון, ירוד מאד". איזה "נסיון" דרוש לפועלים, כדי שפירושם לא יהיה ירוד? האם חושבת המערכת, ש"פרוין" ילידי הארץ עולה על זה של העולים החדשים?

יוסף גלילי, ראשון-לציון.

המערכת מסתייגת. הכוונה היתה, כמובן, לפרוין עבודה, ולא לשום פרוין אחר.

תלמידים מורדים במורה

בניגוד לדעתו של משה נעמי "הזה" (686), חושבת אני שרוב התלמידים בתיכונים מודהים מידי גמנסיה, שלהו"ז יש להפוך פר-לעתן כל תלמידי בתי-הספר נים בארץ, או לא יוכל עוד תלמיד (שהוא, אגב, אחד מחסידי התלמו"ח שערב ולא ישוב עוד) לטעון, זה הוא נחלת בי"ט אחד. לפי דעתי, הקורטוב המוגש אוצר חכמת ישראל אינו מוגש כי-היכולה להועיל לנו, ולא יפליא איפה שהתלמידים נרדמים בשעורים אלה, או עוסקים בעניינים אחרים באותה עתה (כגון התכונות לכתיבות, העברת פסקאות על המורים ודברים דומים).

בת כתתו של נעמי

האם "דברים דומים" כוללים גם קריאת "צופר"?

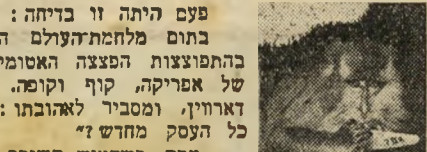
חינוך בסימן הצלב

רבותי, אין לכם דם! כאכזה סימתי את קריאת המאמר "חינוך בסימן הצלב" (העולם הזה" 684). האם הנכם מפחדים להביע את דעתכם? מיכאלה סגל, תל-אביב.

בהשוואה למה שנתכת עד עתה על נושא זה, חושבת המערכת, כי היה לה גם דם וגם דעה.

השעה

(ראה עמודים 5-7)

פעם היתה זו בדיחה: בתום מלחמת-העולם השלישית, אחרי שהאדם האחרון נספה בהתפוצצות הפצצה האטומית האחרונה, נפגשים אי-שם, ביצריעוד של אפריקה, קוף וקופה. אומר הקוף הפילוסופי, זריחת דארווין, ומסביר לאהובתו: "מה את חושבת, כל העסק מחדש?" עתה, כשהאיש השוכב לישון אינו בפני לפני שיתעורר בבוקר, הפכה הבדיחה קוברים החילים האמריקאים את מתו (רם), ומה עלול לקרות כשהם ילשערו, ישנם סיכויים קודרים. האנושית כשנת מלחמה, ואם כי אין חשש, שחורה לימי הקופים, הרי ברור, שתסיג את האנוש האפלים ביותר.

ה ע ס

ה י ס

על חשבון ביטוח

חודש ימים אחרי שהעולם כולו החל להודיע לשמע הרעמים של השואה...

בהכרזה מהפכנית לפני הכנסת (ראה להלן) פתח לרוחה את השערים לפני יבוא ללא תשלום...

גם במקומות אחרים החלו האנשים להתעורר לקראת הבאות. השמעות הישנות על התרוצצות פנימית בקרב מפייס...

בעלי ההון החלו לתהות ממש כל הענין נוגע להם. פסטר שמנמן, בבית קפה תל-אביבי...

ה צ ב א

איציה אהב מהירות

שני דברים אהבה נפשו של איציה: חמרי-נפץ ומהירות. לאהבתו הראשונה מצא סיפוק במקצועו...

החיים לא גמלו חסד לאיציה - בהי ויתו נער נפל לתוך באר בחובות ומת. אחיו היחיד נפל במלחמת העצבאות.

ישראל ג'רלי עוד הזנת פתוחה

נוח, והתכוון להקים משפחה, שתהיה בת-מזל יותר ממשפחתו שלו.

4 ימים אחרי שנולדה בתו הבכורה, נמצא אירון מרוסק ליד קבוץ זיקים. ליד רצועת עזה נמשו מן היים גוויותיהם של 8 יושבי. ראשון הוצא מן המים: סרן יצחק קיבוניץ, חבלן.

שלושה שהזרו

התעוררתי פתאום והיתה לי הרגשה מוזרה... בעלותי במדרגות לסיפון שמעתי את צפירת האופקה, וקריאה להיכנס לסיפון...

כך תאר הקצין השלישי, צבי ניומארק, (העולט הזה"ש 651) את ליל מרס הטרור, גי, בו טבעה, מול חוף ויבולנציה אשר באיטליה...

השבוע חזרו השלושה לאניה: תמונו-תייהם היו תלויות על סיפון האניה "יאפיס" (שנקראה על שם "השלושה") שעה שה-דגל הישראלי התנופף על תורנה.

"יאפוס", שנקתה ע"י קואופרטיב "אור-פיר" (בעל "מסדה") בשותפות עם "שהם" (העולם הזה" 679), כבר עמדה במבחן הראשון: בדרכה לארץ שלחה קריאות "ס. או. ס." וניצלה בנס כשתקפה אותה סערה. אמרה חיה בורובסקי, אמו של שרגא: "כשבנו בני וחבריו, וספרו לי כי הם עומדים להקים מפעל, שטרם היה כמוהו, אמרתי להם: בואו ושבנו ליד שולחן זה עליו נוסד בשעתו גם קואופרטיב "משמר המפרץ" (האב מייסדי התחבורה בחיפה). אפשר כי אני עוזרת לו בכך, - ללכת לקראת המות, אבל אני מאמינה, כי אין דבר נקנה בלי קרבנות. אני מתנחמת בך, שהמפעל הוקם, והאניה נקראת על שם שלושתם. בעתיד יהיו יותר אניות, וזו יקראו ספינה על שם כל אחד רי אהה..."

ה כ נ ס ת

עודף ילדים, גרעון פונטים

במקום 16' לאוקטובר, יום פתיחת המוסד שבו השלישי של הכנסת הראשונה, מסר שר האוצר את הודעתו על המדיניות הכלכלית של הממשלה, בימים אלה.

באולם מואר, שוליונות בהירים מציינים על יושביו משמש ירושלמית חזרת, נאמרים הדברים הכבדים. השעה היא 11 לפנה"צ ואליעזר קפלן גבה הקומה, הקרח, קורא, כשהוא לבוש חליפה אטורה, מתוך כתב-ידו.

קולו צרוד במקצת, וניכרים בו שיירי המבטא הרוסי. בתחילה נוכחים רק כששים חכיים, שלושה שרים (יוסף, שפירא, רמז). אחר כנס לוביאניקי, הבית הולך ומתמלא. הכלכלן הפרוגרסיבי פרדו ושכנו ה-מרקסיסט החיפני תופיק טובי, מקשיבים בהקפדה. פונקס, יו"ר ועדת הכספים, בן-אהרן, אחד משלושת חברי מפ"ם הנוכחים, רושמים לעצמם הערות.

כשיציע האורחים והעיתונאים מלאים, נכנסים מאירסון, גרי, לוי, קולו של קפלן הולך גובר. דבריו גדושים עובדות, משובצים במספרים, רחיים סטטיסטיקה. סקירתו כסקירת גזבר הסוכנות - תפקידו הישן.

אחר הוא ממשיך בקול חדגוני, שאינו משתנה. לעתים הוא מתכווץ על ניירותיו, כשמונים דפים כתובים במכונת כתיבה, כדי לדייק במספרים. ברצונו להדגיש נקודה מסוימת, הוא מסייר את משקפיו (הוא רחיק-ראי) מביט בקהל החכמים ואז-מר את שלו.

הכתבניות מתחלפות והתורניות צופות, משועממות, בקהל. שר האוצר אינו מכיר במונח "לירה", הוא מכנה את המטבע "פונט". הוא מבטא קמ"צים כחול"מים. רבן-סרן, היושב ביציע, מעיר: "יותר מספרים מאשר בהגדרה" (של המלוכה העממי).

המצב הוא חמור. אנו נמצאים במצב רוח של ערב מלחמה... נות ההולכות וגוברות בזינוק... מכניסות שניים כבירים במשק הלולמי... ולכן... הקשיים ההולכים ורבים. שאלת הכנסת המלאי נהפכת לשאלת חיים... השאלה העיקרית, שמציגים לנו (בחוריל), האם יכולה ארץ קטנה וזלה לבצע בבת

אחת מספר משימות כה גדולות... (אך) שמעתי דברי עירוד... הסיכויים להצלחה, לכשלוך הם על כפות המאוננים... מה הביא לכך, מה יש לעשות לתקון המצב?

בהלת הקניות (אוגוסט-ספטמבר)

תמונת השושה על סיפון "יאפוס" כבר עבר המבחן

ש.ו. גרמה... לזעזוע קשה... קליטה רבתי מחייבת תקופת מעבר סבל רב...

כמובן, יש דרך: גידול הייצור החקלאי, התעשייתי. ריבוי השקעות ההון, כבר נעשים צעדים ראשונים: "הולך ומוקם קומבינאט של דשנים... פיתוח הנגב... אילת... ניצול המחצבים... ניצול פוספאטים, קואלים... הולך נשלם המחקר בשאלות הנפט... הארץ הקטנה הזאת יותר עשירה באוצרות טבע ממה שתארנו עד כה... מר"מ... על הקמת... מפעלי יסוד בשטח החימיה, הטקסטיל, המתכת"

שר האוצר מבטיח הרחבת הבנייה, רשת ההשקאה, הכבישים. הוא רואה את בעיות היסוד בסכנת האינפלציה, חוסר ההון, בייחוד במטבע חוץ. הסבה ברורה: "ההרס שוד האינפלציוני הוא ההבדל בין כוח הקנייה, כמות המצרכים והשירותים... כמות (אשר) לא גדלה בהתאם לגידול היישוב (81% מאז גידול המדינה, למעלה מחצי מיליון עולים).

הפתרון: האימפריה בגולה. אור לם: "לנו... אימפריה (יהדות ארה"ב)... וההון היהודי מארה"ב יורם בכל זאת... ועם כל ההקלות ביבוא, בפיקוח על המ-חירים, הרי יש לזעזע: "משטר של צעזע צמצום יהיה הכרחי כל הזמן בתקופת העלייה הגדולה, בתקופת פיתוח המדינה, ביסוסה... הממשלה תגדיל הכנסותיה ממס-ההכנסה ע"י הגברת שיפור הגבייה, תציע מלוכה יציב (מובטח) לבעלי נדירות ערך. וזה, תחזיר פקדונות חוץ. תמכור קרקע עירונית לבונים. תעודד החסכון.

אך - יתכן שרק ב-1960 (כאשר יילודי 1942/3 ייקראו לדגל) יבוסס, יאונן, המשק.

אליעזר קפלן לא הסס להודות בחומרת השעה. ללא כחל, ללא שרק, התחה מפת המשק.

אמרנו להם (לנציני יהדות ארה"ב, שנתכנסו בושינגטון בוועידת המיליארד) בלוי: כי בלי עזרתם אנו עומדים בפני הברייה: או משבר כלכלי קשה או משבר פוליטי נפשי... כאן קורא ברנשטיין, הכללן העימד בראש הציונים הבלליים, את אחת מקריאות הביניים המעטות, שהפריעו לנואמו של שר האוצר: "או שני הדב"רים יחד". קפלן אינו עונה, נראה שברנשטיין צודק. הוא ממשיך: "...כסבל נולד האדם, כסבל רב יותר יחולד העם..."

בסיימו, אחר הצעה בילוגית זאת, הוא רוצה גם בקרן אור, גם באפקט של סיום: "אנו נמצאים עוד בראשית הדרך... מלאה תחתים... תהומות פעורים - ישנה תקווה לצאת למרחביה... אחר קרן האור - אפקט הסיום: "...אבל הדרך דורשת שנים של מאמצים, הקרבה סבל רב... אנו ראש הגשר... לא יכול (ראש) גבול להתקיים בעמידה במקום. או שהוא

מתקדם או שנשקפת לו סכנה שיוזקו אותו חזרה. כל מה ששר האוצר התכוון לומר: גרעון חצי המיליון הראשון של עולים, הוא 3/4 מיליארד, לקליטת 600 אלף (לפי התכנית) בשלוש השנים הבאות צריכים

תמונת השושה על סיפון "יאפוס" כבר עבר המבחן

עוד מיליארד וחצי. עכשיו: אריתמטיקה (כתה ב'), מיליארד וחצי ושלושת רבעי מיליארד הם שניים ורבע. אבל - מה שהיה, היה. העולים שכבר באו יסתדרו. צריכים עוד מיליארד וחצי, אם כן. חצי יסופק ע"י הישוב. נותר - מיליארד אחד של דולרים.

לפני כן שמעה הכנסת:

התשובות לחמש השאלות שהוגשו. סיום הדיון על המעברות, כאשר משך שלוש שעות אמרו 13 ח"כים נוספים את דברם. ביניהם בן-אשר, מצערי מספאי, בגאום מבלובל: "...גילוי העוץ של ממשלת ישראל להקים את המעברות... שני במעלה להקמת צה"ל... הנקיון הפיזי (במעברות)... הנאי לתודת ארץ ישראל... חופש (לאנשי המעברות ממחסור) הסדן, הגופייה, המג' בת... (נמצאים עתה) בשלב ההתי של בגדים צואים... (שסילוקו) מבחן המצפון, מבחן האומה... מבחן בטחון, מבחן אוני כרסליוס שלנו, זה צלם האדם של המה"מכה"

פונקס, שהתריע על כך ש... במעברה של פועלי אגודת ישראל... אסף מסקד המחנה מטעם הצבא את כל... הגברים... (הסביר להם)... להיוהר בילודה... האם תורת מלטוס היא הפרוגרמה של צה"ל... המשך הדיון בחוק תקציב החינוך, בו גילה גניחובסקי (דתיים) "ידיעות אנצי-קלופודיות". הסביר, כי הוא מבין בבאלט, פלאסטיקה (בקשר לסעיף הוצאות עבור רכישה, סקר של דברי אמנות בחוריל, שתי בע להקטינו), כי "אני טיפילתי בהקמת המוויאום בתל-אביב."

נ ו ע ר

צ פ י י מ - צ פ א י י

אם אי אפשר לעבוד בטרקטור, נעבד במעדר, אמרו 150 צופים תל-אביבים (נטיה מפ"מית), שנתפלגו מתנועת הצופים הכללית (נטיה מפא"ית). ענו להם 1000 צפא"י: "זהוהו לא לשכור את הטרקטור עם המעדר!"

בצריף הצופים, העשוי קרשים, שהרוח שורקת בין סדקיהם, היתה מהומה: "מי אתה? צפ"ים או צפא"י? שאלו איש את רעהו. הרוב הפריע למיעוט לערוך פער לות, וקבע חזרות תזמורת תופים וחצוצרות, והמיעוט הרגיש את עצמו כמהפכנים צעירים ואומללים, המקריבים את עצמם למען הרעיון. נאנח אחד מההפכנים הצעירים ואמר: "מילא, רוזה לוכטסבורג גם כן סבלה בבית סוהר..."

הפרוד בא בעקבות הצבעה, שבה החולט ברוב גדול, להכניס למצב תנועת הצ"פ הסעיף המחייב: תנועת הצופים מתנגדת לכל דיקטטורה הגישה היא, ולוא תרגא זו אפילו בצורת דמוקרטית עממית.

רפואה

אתה פצוע!

אתה פצוע, יש לך שטף דם פנימי... אמר אחד השופטים בתחרות "מגן דוד אדום" לבחור זריו, מקבוצת הפצועים. ה' פצוע חיך וקבוצת החובשים עטה עליו,

של השוק התרבותי מכרו סופרים חתיקים את יצירותיהם לצמיתות, והיו לרוב רו' אים חסד בעצם הדפסתן, ואילו עתה, כש' שוק הספרים פורח וספרים אחדים הגי' עו גם לתפוצה בעלת ממדים אמריקאיים, אין הסופר מקבל אלא חלק קטן מן ה' חתים של המו"ל. אלא שגם רגלסון אינו מגלה את העוב'

הולכים ובאים

פוליציקה. אני משוגע!

האווירה באולם הבימה בתל אביב ה' תה חגיגית ביותר. בשורות הראשונות של היצירה נראו אשת הנשיא, ראש הממ' שלה, גברת בן גוריון, שרים, הרמטכ"ל, ראש העיר, האולם היה מלא שמלות הדר, מרות, אנשים, ששילמו מחירים ממולחים בעד הכרטיסים, כדי לבוא להפוד מה- תזמורת הסילהרמונית ערב צאתה לסיו' באמריקה. כמד תנועה, דיבור, עלה מר ישראל רוקח על הבמה, כדי להשמיע את דבר ראש עיריית תל אביב לתזמורת הנס' רדת מאתנו. דבריו היו קודרים, כמעט תבוסניים: "בימים קודרים אלה... הלב של- נו מלא חרדה... התזמורת תמריא על כנ' פי נשרים, בשעה שהשמים מעוננים ב' עולם. מי יתן ותחזור בשלום". נאומו ה' פורמלי של רוקח התאים למסגרת, הקהל חש את רצינות המצב, את אופירת ההג המוסיקלי-צינוני-תעמולתי. אז בא המספר של התכנית.

ליאונרד ברנשטיין אינו רק מנצח, קומפוזיטור, פסנתרן, הוא גם נואם כחמד; אף הוא עלה על דוכן הנוא' מים - בין רגע ושמעו באולם הדי צינן. גברת חייזמן היקרה, פתח המנצח ה' נני, אהוב הקהל; מכאן ואילך הרגיש בר- נשטיין כמו בבית; נאומו היה בערך כזה: כגי, פוליציקה, יגאל (בן גוריון, הג' ברת בן גוריון, יגאל דין). קהל נכבד, אנתנו עומדים לנסוע לאמריקה, כדי להביא לשם את הרוח שלנו... אני אוהב מאד את ישראל... יש כאן הרבה נודניקים, אפילו נודניקים ממדרגה ראשונה... אבל אני אוהב גם את הנודניקים... אני משו- גע לרוח הזאת... כאן כולם משוגעים... זוהי הרוח שבנתה את הארץ, וניצחה ב' מלחמה, וזו אווה השגעון שמוביל אר' תנו עתה לאמריקה... אני אוהב את הש' עיון הזה... אני אוהב להיות משוגע... אני א. אידישער בחור" (אברך יהודי) אנתנו ננצח..."

בתכנית המוסיקלית, שבאה אחר כך, היה ברנשטיין יותר רציני... הוא ניגן את מוצרט, ניצח על יצירה של שומן. אחר כך הוזמן הקהל לזמנון. היתם יצ' או להיראות, לראות. האכסדרה היתה מו' צפה פרוחה, ריחות בושם, נשים יפות י' נשים.

ורק מוסיקאי צעיר אחד הסתובב בפנים קודרות:

הנהלת התזמורת לא מצאה לנכון להציג בפני הקהל באמריקה אף אחד מבני הארץ, שנתפרסמו שם כסוליסטים בעלי רמה, ה' ראויים בלי ספק לשבת על במתה. איתה הרוח האופניית לתזמורת, כפי שאמר לי' אונרד ברנשטיין במסיבת הפרידה, היתה מוצאת בטי יותר כלפי הקהל האמ- ריקאי, אילו הוצגו שם כמה מבני צעירים אלה שגדלו ותוכנו בארץ - הרי בזה בע' קר מתבטאים הישגי התרבות של ה- עמים.

גשם

דקירות ידיות

הסולידריות בין אנשי המעמד ניצחה בשבוע שעבר את החוק והסבל גם יחד... בפני כבי' השופט מאני עמד אדם, הנאשם כגרימת חבלות גופניות חמורות לאדם אחר. הוא דקרו בסכין לא פחות משש עשרה פעם. אחרי חקירה ממושכת, לאחר שהיה ברור לכאורה, כי הנאשם הוא הוא שדקר את חברו, זוכה האיש, מכיון שעד הראיה היחידה, הקרבן עצמו, לא רצה לה- עיד נגדו. הנדקר, אברהם בארד, עולה חדש, שכב בבית חולים זמן ממושך, ומ- שהוונן אחר כך למשטרה, כדי למסור פרטים על המקרה, אמר: "אינני זוכר כלום ולא אניד מאומה". הנאשם, לור מרקביק, הובא בכל זאת לדן, כשהתיבע מנפת יפי, נתן קנת, במסיר עליו שאלות לשוט...

המעשה אירע ביפו באחד מבתי הקפה הפתוחים גם לאחר חצות. בלילה אחד יש' שלו שני היידיים בחברת מכרים אחרים, אלו, שתי' ונהנו. אחר כך שיתקה כל החבורה בקלפים. קרוב לשתיים קרה אינ' צידנט, שסיבתו היה הובררה די הצורך, באדר נדקר קשות והועבר לבית החולים.

(המשך, במדינה" - עמוד 10)

של הספר, אך המו"ל נמנע מלפרסם את הספר, ואילו הסופר המסכן אינו רשאי למסרו לאתר...

דורש רגלסון: מיקוח על מספרי ההר פסה, הגנה חוקית על הסופרים, תשלום כל הכספים, שהיו מגיעים לסופרים מאז הקמת המדינה, לוא היתה קיימת הגנה חוקית.

המשק

דולאר אחד לשנה

במלחמת העולם השנייה השתדל הנשיא רוובלט למשוך למנגנון המדינה את מי' טב הכחות של המשק הפרטי. הוא נתקל בסרובם של מנהלי העסקים לוותר על מש' רוותיהם הציביליות - משכורות-העיק' הפתרון היה אמריקאי אופייני: מע'ד חדש של "דולאר-אייר-מין", אנשים שקיב' לו משכורת ממשלתית של דולאר אחד ל' שנה (מכיון שהתק לא הרשה העסקת עובדים בלי שכר), ונשארו במשרותיהם ה- אורחיות בחופשה-בתשלום.

נוהג זה עורר בשעתו ביקורת חמורה, כי מנהלי העסקים הוסיפו, גם בחיותם פקידים ממשלה, לדאוג לאינטרסים של נות' ניי-עבודתם האורחיים. בכל זאת נאלץ ה- נשיא טרוימאן, בחיך עצוב, לחתום לפני שבועיים על חוק הנאפשר שוב להעסיק (הפעם אף בלי דולאר אחד) אנשים, ה' נשארים במשרות אורחיות.

כשפנה שר המסחר והתעשייה, יעקב גרי, למפעלי התעשייה בארץ וביקש ל- השאיל לו את מומחיהם בשכר של "לייה לשנה", נענו רק שני מפעלים. בית ה' חרושת לסיגריות "מספרו" שיגר את מנ' הלו ד"ר ג'ון לוי, קרת, ממושקף ובעל מבטא גרמני מובהק, לפקח על התעשיות הקלות במשרד המסחר והתעשייה, ל' משך שנה; ומפעל "אתא" השאיל את מנ' הל מחלקת הסטטיסטיקה שלו אלכסנדר אשכנזי למנהל אגף הסטטיסטיקה והעורות.

מינויו של ג'ון לוי כמפקח על התעשייה החימית נתקבל בחוגי התעשיינים כטי' פוק, אולם הסטטיסטיקאי "אתא", אלכ- סנדר אשכנזי, כמנהל אגף סטטיסטי וע' רות, נתקבל בפחות התלהבות. מנהל אגף הסטטיסטי לשעבר, אלכסנדר מורגנשטרן, תעשיין סטטיסטי נודע מחו"ל, היה יותר קרוב ללבם של התעשיינים מפקיד תברה, שבראשה עמד גם שר המסחר כיום. אכזבת חוגי הייצרנים גדולה יותר אחר ששבוע לפני זה היתה מועמדותו של מור- גנשטרן, כאדם שימשיך לנהל את האגף החשוב, כמעט בטוחה.

אולם אלכסנדר מורגנשטרן הוא אחד ממחברי צי ההלבשה וההנעלה, ואהדת ה- ציבור אליו אינה גדולה ביותר.

זהה את עצמך

3* ספרים עברו עד כה גבול של 15000 טפסים: "הסור השביעי", בשדות פלשת 1948 "והוא הלך בשדות".

תמונה זו צולמה ליד קודנוע יפאור ביפו, שעה שהקהל ההמום יצא מן הסרט "תענוגי אשה" (ראה מדור קודנוע). קורא שזיהה את עצמו וזופיע ראשו במערכת יוכה בפרס של שתי ל"י. בשבוע שעבר זיהו את עצמם בזה ארליך, רח' יונה הנביא 31, ת"א, ובערה. לא ידוע למערכת כיצד חינקו ביניהם את הפרס, אך בספר נרשם, כמוכח, המין היפה.

נערות מג'ורדיראדום בתמרון הפצועים צעקו: "נכון!"

דה העיקרית: המו"לים הפכו, באישור הממשלה, לבעלי מונופולין, מכיון שהממ' שלה מוסרת להם את כל הגיר העומד לרשות הספרות. המו"לים השתמשו במ' עמדם זה, כדי לכונן צנוורה נסתרת, הכריזו חרם על ספרים מסוימים (שלא מצאו תן בעיני השלטון) ואיימו על מפרידי חרם אלה בהוצאה מאוודתם (משמע: הפ' סקת אספקת הגיר).

מקרה אופייני: מו"ל מסוים החתים סו' פר צעיר על חוזה, המוכר לו (תמורת אחוזים) את הזכויות על יצירה ספרותית חשובה, אך לא קבע בחוזה תאריך, והנה חלפה כבר שנה ויותר (ופגה האקסואליות

הבשה אותו וכיסתה אותו בשמיכות. זה לא מספיק, אמרו השופטים ד"ר א. אלוטיק, ד"ר י. נ. חלף וחבר מרכז מד"א. "אין מספיק שמיכות", אמר אחד החוב' שים. "אם כך, צריך אתה להוריד את ה,בטל-דרס" מעליך, ולכסות את הפצוע", החזיר לו השופט. מבין 130 המשתתפים בתחרות, שהופיעו בבאר-שבע מכל קצוי הארץ (ביניהם גם "הפצועים"), נשמעו קרו- אות "נכון, נכון!"

התחרות בין קבוצות "עזרה ראשונה" של מגן דוד והצבא, שנערכה בין משתת' פים מכל הארץ, הכילה תוכנית מגוונת: אחרי תמרונים של הג'לשת פצועים באלוני קות תלויות על חבלים מגג אל גג, באה התחרות, שהיתה למעשה מבחן רציני ומ' עמיק. האחראי לכל קבוצה היה צריך לדאוג לזריזות, טיפול נכון בכל מקרה, עדיפות החמיר בהערכה. עובדה המטילה אור על חיוניות התפקיד: השרות הרפואי של צבא ארה"ב התפאר לא מכבר, ש-95% מפצועי הקרבות בקוריאה ניצלו ממות הודות ל- טיפול זריו וקפדני.

את רוב הפצועים הציל (בתחרות) סניף פתח-תקרה, שלא נכשל אף פעם אחת וזה טכס הסיום כפרס הנודד על שם ד"ר זיו ציון מארגנס הראשון של מדריכי מג' ד"א. הפרס הוא פסל (מעשה ידי הפסל הצעיר סילביו ראנד): דמות ראש אדם, שפניו מביעות כאב, ויד עגורה סמל מג'א- תומכת בו.

תרבות

רמאים, שקרנים ועוד...

משקפיו של המשורר דוד שמעוני ה' נוססו לצדי משקפיו של המו"ל נחום טבר' סקי, בכינוס "האות המודפסת" שבא לה' ביץ את מחאת כל המקצועות הקשורים בהדפסה (למעלה מרובבת מפרנסים), נגד הממשלה המסרבת לספק להם נייר (העור' למ הזה" 686).

אולם ימים אחדים לפני כן, ירדה על הסולידריות הממושקפת מהלומה מהדהדת: בסאון אגודת הסופרים פירסם מאמר של הסופר אברהם רגלסון, בו הוא טוען, פי' חות אי יותר, שמו"לים מסוימים הם שקרנים, רמאים ועוד כהנה וכהנה.

טענתו: המו"לים משלמים לסופרים א' חוזים מן המכירה, אולם למעשה אין כל ביקורת על כמות הספרים שהמו"ל מד' פיס, ויכול מו"ל להדפיס 5000 טפסים, מבלי לשלם גם עבור 2000. בימי השפל

התכנית הרוסית

זה חודשים רבים לפתוח ב"מלחמה מונעת", לפני שהרוסים יצברו מלאי שיספיק להחריב את התעשייה האמריקאית. ותהיה זאת תמימות רבה מדי להאמין כי הרוסים, המאמינים מאז ומתמיד שבצבא היבשה (הנעזר ע"י חיל-אוויר צמוד) הוא הנשק הסופי, יחכו עד שיקום הצבא ה"אטלנטי" באירופה המערבית, חסרת הישע היום.

ההגיון האכזרי מחייב, איפוא: מלחמת-העולם 1951 קרובה יותר לודאי, מאשר מלחמת-העולם 1953, או מלחמת-העולם 1955.

התמונה הברורה. המלחמה היא ממלכת אי-הודאות. האפתעה היא לחם חוקה. אך כששני ענקי-עולם יוצאים להתגוששות מברעת, מעטים הנתונים שאינם ידועים מראש. חבר חוקרים, המנתח את מטרות הצדדים, מעריך בהזירות את כחותיהם הצבאיים והתרבותיים ושוקל את תכונותיהם, יכול להגיע, בסיכום חקירתו, לכלל תמונה ברורה למדי של דמות המלחמה הבאה. העובדות הבולטות:

תקופה — לא תהיה זאת מלחמה של שנה, שנתיים או אף חמש שנים. שני הצדדים ילחמו עד הנשימה הנואשה האחרונה, מבלי שתהיה ביכולת אחת מהן להתגבר על יריבתה בתקופה של לפחות 10 שנים.

היקף — למלחמה זו לא יהיה גבול, ולא יהיו בה מחנות גיטאליים. תילחמה לא שתי מעצמות מוגדרות ע"י גבולות של שטח, כי אם שתי ממלכות רעיוניות, אשר לוחמיהן מאמיניהן יימצאו בכל יבשת, בכל ארץ ובכל עיר — משני עברי החזית הצבאית.

נצחון — במרוצת הלחימה ייאלצו שני הצדדים לנקוט באותן השיטות הטוטאלטריות וסופן להיות דומות זו לזו בכל — פרט לסימאאות. אם יתנשא על תלי החרבות של התרבות האנושית, ועל קברות האחים של עשרות מיליוני המתים בקרב, בהפצצות או ברעב, הכוכב הסובייטי או הנשר האמריקאי — תהיה זאת אולי התוצאה הפחות חשובה של מעשה-ההתאבדות, שיחזיר את האנושות אחורנית.

פרוס השנה 1951 עומד העולם מול העובדה הנוראה, כי יש כל הסיכויים לכך שעוד לפני תום השנה תשקע האנושות בים הדם והסבל של מלחמת-העולם השלישית.

כבר עתה מוכנים למעלה מ-10 מיליון איש לצו האש. אין כמעט ספק, שתוך 12 החודשים הקרובים יוכל מספר זה ו-12 מיליון חיילים סובייטים, סיניים ומזרח-אירופים יעמדו נגד 8 מיליון אמריקאים ומערב-אירופים.

הקו הקודר ביותר במצב הוא, כי אין עוד איש רציני בעולם המפקק בכך שמלחמת-העולם השלישית היא בלתי נמנעת. השאלה היחידה הנשמעת בכל רחבי העולם, באווירה של יאוש כמעט אויש, היא: מתי תפרץ המלחמה?

800 דביניות, 60 פצצות. ה"אופטימיסטים"

אומרים: רק בשנת 1953, לא הרוסים ולא האמריקאים מעוניינים במלחמה מידית. האמריקאים, מפני שמלחמה מידית תפקיר ללא כל ספק את כל אירופה, המרחב המערב-אסיאתי, ואת הבורח הרחוק בידי 300 הדביניות הסובייטיות (בתוך ספת 100 דביניות מורח-אירופיות וכ-400 דביניות סיניות), שיעמדו לפקודת סטאלין תוך 60 יום אחרי הכרות הניגוס, ואילו הרוסים אינם מעוניינים במלחמה מידית, לפי הסברה האופטימית, כי אין כיום לסובייטים אלא כ-60 פצצות אטום, נגד קרוב ל-1000 הפצצות האמריקאיות.

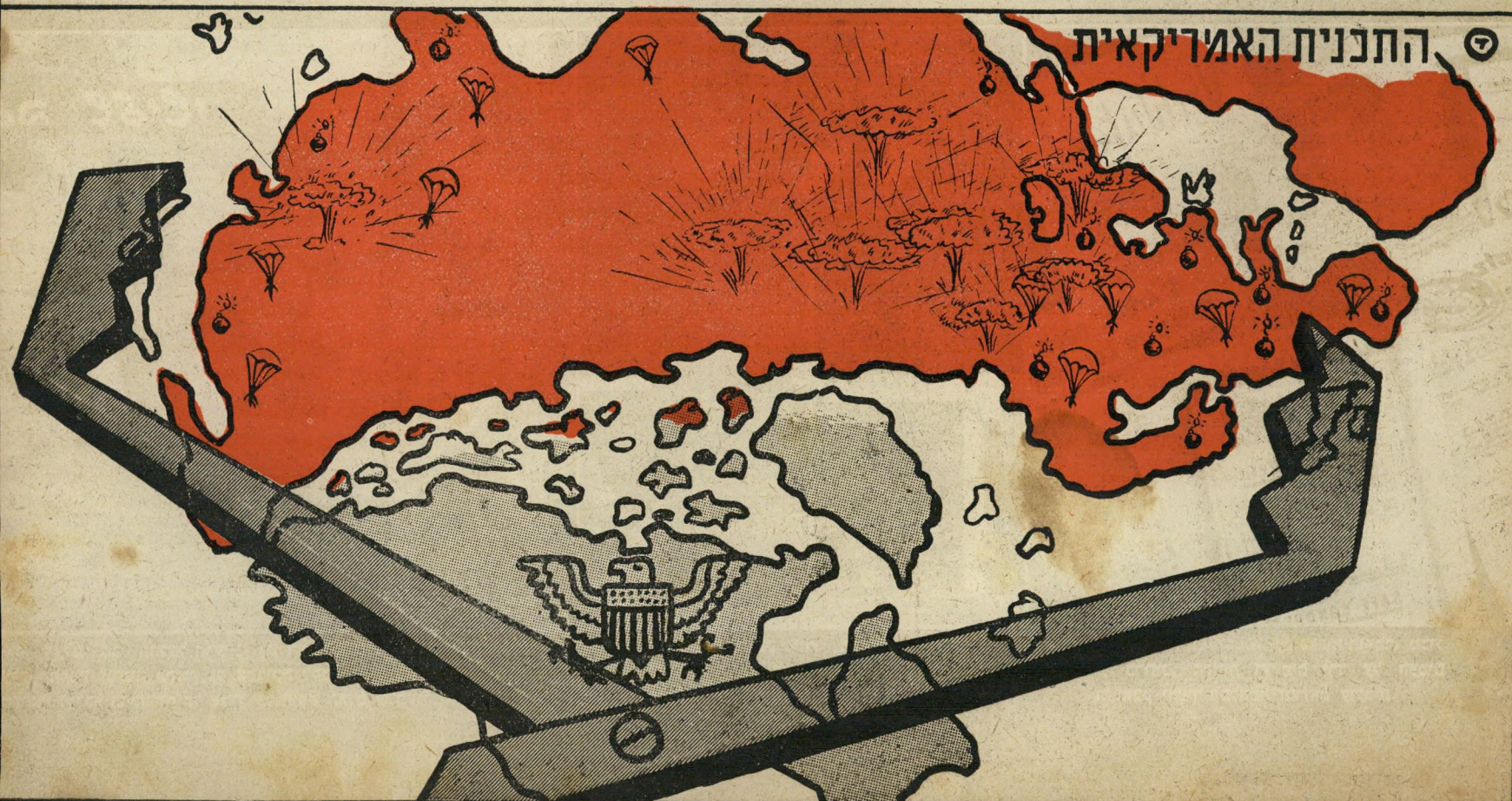
המסקנה: האמריקאים מעוניינים במלחמה ב-1953, מפני שהם מקוים שעד אז תהיה אירופה המערבית מוויגת

כראוי, ואילו הרוסים מעוניינים במלחמה, כשמלאי הפצצות האטומיות שלהם יגדל.

1951, 19.3, 1955... נחמה נוחה זו מבוססת, כמובן, על אבסורד יסודי. קארל פון קלאוזביץ, אבי התורה הצבאית החדשה, קבע את הכלל הגיוני: לא יתכן, כי שני צדדים לוחמים מעוניינים בדחית הקרבות. אם תועיל הדחיה לצד אחד, משמע שהיא מוזיקה לצד השני — וצד זה מעוניין, איפוא, לפתוח בקרבות מיד.

אותם האמריקאים הסבורים, כי הפצצה האטומית תהיה נשק מכריע, תובעים

1951 - מלחמת-עולם ?

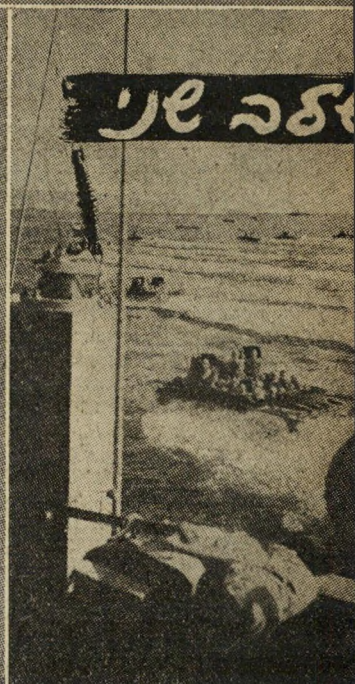
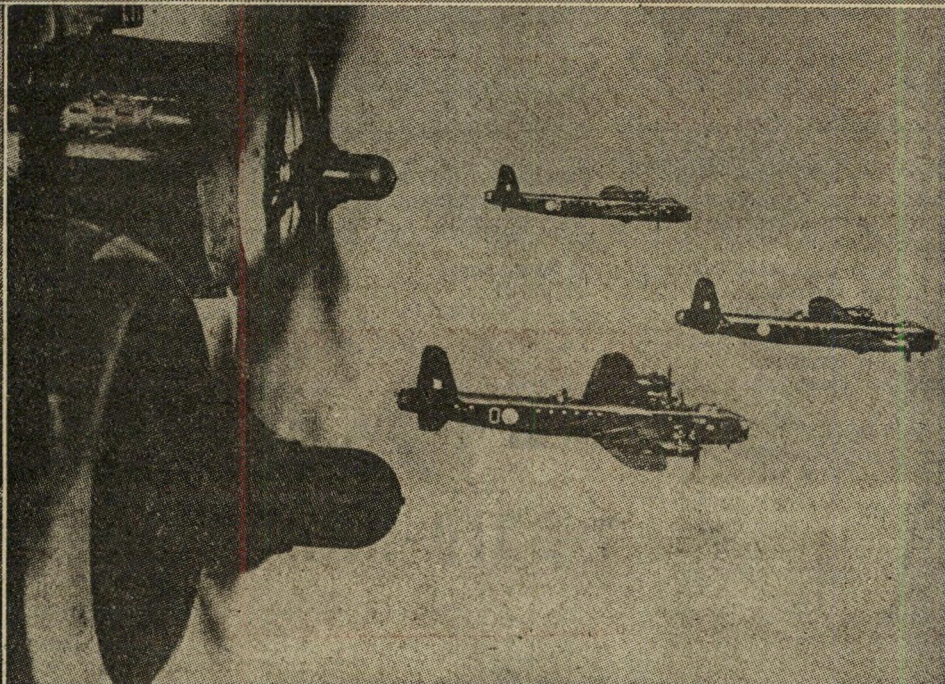
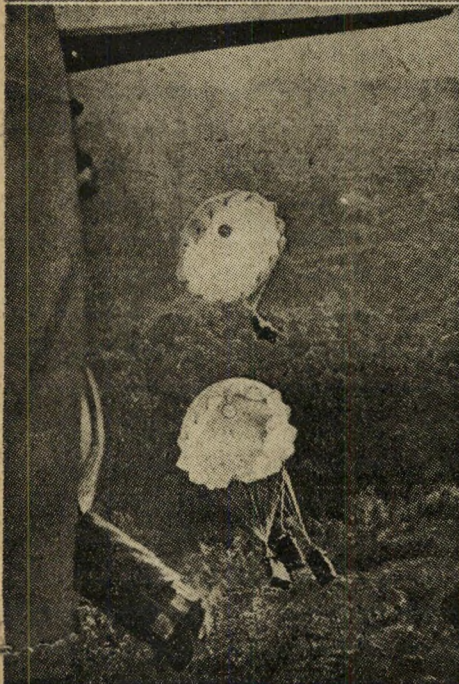

התכנית האמריקאית

בה בשעה שה"בי-36" האמריקאיים וה"י-4" הסובייטיים יעברו את הקוטב הצפוני, כדי להחריב את תעשיות היסוד, יתקומם באירופה ובאסיה ה"צ'א הנסתר" של המחנה הסובייטי - ארגוני הפעולה הקיימים במחתרת, שיכינו את הפלישה.

האות ניתן. בלי אזהרה מוקדמת ימראו מטוסי הענק וימטירו את פצצות האטום על תעשיות האויב. כעבור שעות ספורות יחזירו מטוסי המותקה את מכת התגמול. הצלחת הפצצות הראשונות תקבע בהרבה את יחסי הכוחות ואת גורל המלחמה.

ביבשה תעבור יזמת הפעולה ליד אנשי המחתרת, שיקבלו את אספקתם [נשק, מזון ומנויגים] בדרך האויר.

עם כיבוש היבשת חסתיים עונת הקרבות. המעצמה היבשתית הקומוניסטית תעמוד מול המעצמה הימית האמריקאית. מבלי שהאמת תוגבל לפגוע בשניה פגיעת מפיעול המלחמה תהפוך למרוץ של הודינות, וכל צד ינסה להשמיר את תעשיות אויבו וריכוזי על-ידי הפצצות אטומיות.

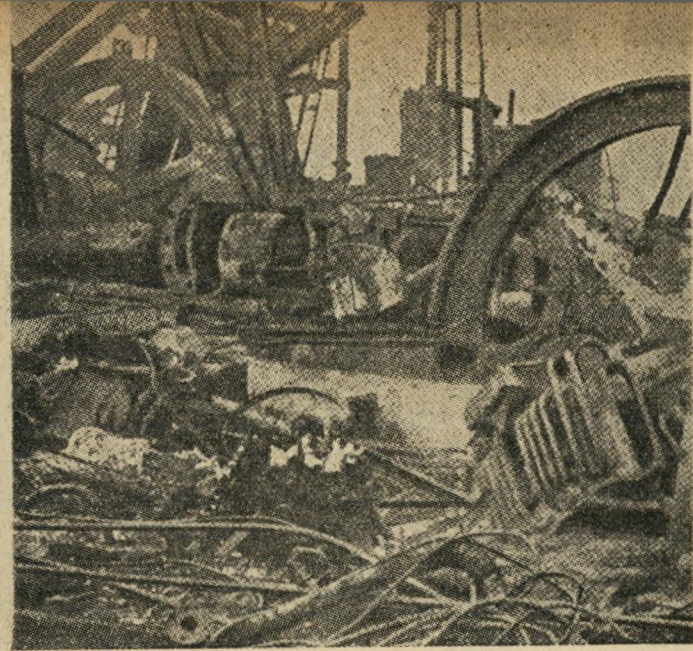
ירמאן תישארנה בידי האמריקאים עם להתקפה אוירית הסובייטים וראת הים בכוחות רבים ולכבשן.

פצצות-הרוח תתוספנה על פצצות-החומר. מכול של כרוזים, הסתות האימים ירד על העמים והמאבק יהפוך למלחמת אזרחים עולמית.

הרדיו יהיה לנשק מוחץ. "ממשלות בגולה" ומנהיגי הגייס החמשי יקראו להתמרדות פעילה וינסו להגדיל את התורו ובוהו.

אט ייעלם גם ההבדל הרעיוני בין הצדדים. נוכח הנסיון הקומוניסטי וול מהפכה פנימית תיאלץ גם אמריקה לקבל על עצמה משטר חדש שליטרי ולדכא באכזריות כל שריד של חופש האדם שלמענו נלחמים.

למרות ההתנגדות הנר
אשת, יסתים שלב
זה בנצחון הסובייטים

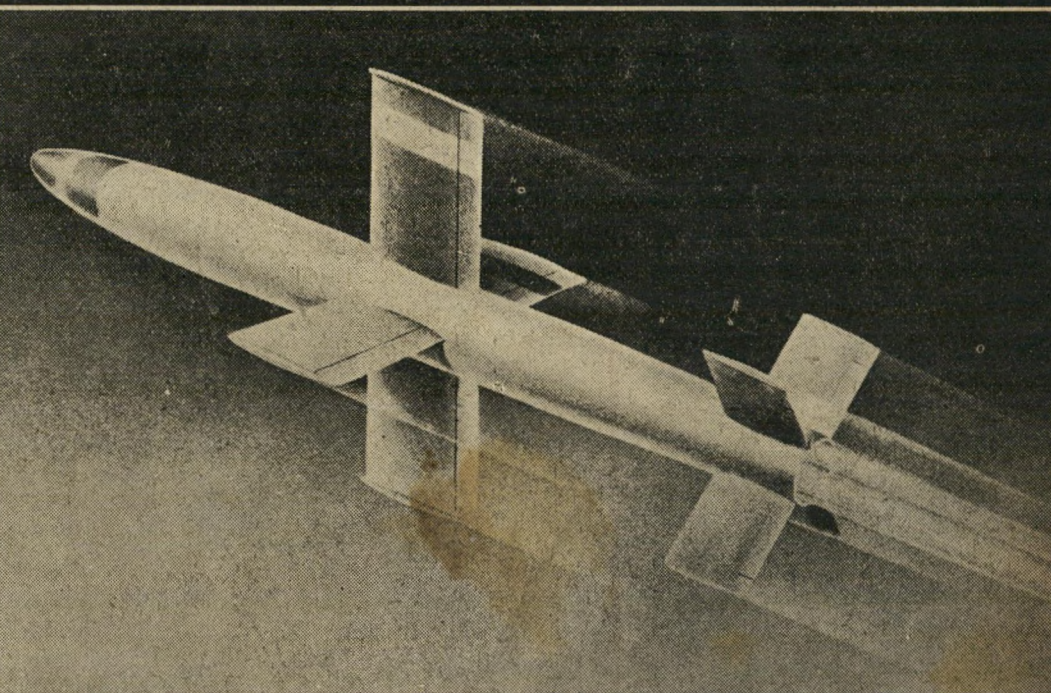
אם תפולנה תעשיות הענק של אירופה שלמות בידי הסוביי
טים, תעלה התעשייה הקומוניסטית על האמריקאית היחידה
זה יניע, מן הסתם, את האמריקאים, להחריבן לפני נסיגתם.

300 דביזיות סובייטיות, 100 דביזיות מזרח-אירופיות ו-400 דביזיות
סיניות תכבושנה בהסתערות-ענק את החוף האטלנטי של אירופה, את אסיה
הקדמית ואת החוף הפציפי האסיאתי. מולן תעמודנה פחות מ-20 דביזיות.

שלב זה ימשך שנים רבות. במקום הכרעה צבאית ינסה כל צד להביא את
איבו לכלל עייפות מחלטת. מספר החללים יגיע למיליונים, החרבת
החקלאות, המסחר ורוב התעשייה תגרום לרעב כללי בקרב האזרחים.

פעולת הצבאות תידחק יותר ויותר לפינה. אף צד לא יוכל לחצות את האוקיינוס ולהתרכז בראש גשר צפוף,
כשנאויב יהיה מצויד בפצצות אטום. הסצנות-השמדה של ערים שלמות, חתירה מהפכנית מבפנים, פעולות
טרור וטרור נגדי — אלה תהיינה הפעולות העיקריות אשר בהן תתבטא המלחמה העולמית בשתי היבשות.

מעגל-האימים של מרוץ ההשמדה יגיע לשיאו האחרון. אנשי-המדע יתחרו בהמצאת כלי-הרס משוכללים
יותר — ראקיטות שתשאנה פצצות אטום מסביב לכדור הארץ, קרני מוות, חיידקי-השמדה. עם התעייפות שני
הצדדים גם יחד ושקיעת שרידי התרבות האנושית לתהומי בראשית תגיע שואת העולם לסיימה הטראגי.

202

המשתתפים בתחרות:

אהרון אילוני נולד בשוטרט (גרמניה) בשנת 1910; עלה ארצה בשנת 1934. בגרמניה היה מומחה למכניקה עדינה ולבניית מצלמות ומכונות קולנוע. בארץ עבד כמכונאי ובאשר ערכו המוסדות העמולה בקרב היישוב למהנדס עד התחלת שנת 1947. עם שחרורו, לאחר שבמשך שנים רבות היה חוב נלהב של אמנות הצלום, הפך לצלם עתונאי מקצועי ומייצג היום סוכנות אמריקאית לצילומי עתונות.

ארינולד בר הוא "קוקני" טור. הוא נולד בלונדון בשנת 1919, ומגיל 17 כבר היה צלם מקצועי. במרוצת הזמן התפתחו עסקיו, והוא היה לצלם מפורסם באנגליה, בעיקר בשטח צילום הפרסומות והאמנות. צילומיו הופיעו בשבועונים מצויירים רבים. עד אשר, לפני כשנתיים, החליט כי יעלה לישראל. הוא עזב את דירתו על ריהוטה, מכר את מכורו ביתו ועם כמה לירות בכיס הגיע לתל-אביב. הוא גויס לשרות צבאי, כצלם בלשכת העתונות הממשלתית, ובצאתו משם נכנס לעבוד כצלם עתונות.

ויקטור אלפונזו דה ואילו-זינגר, 21, עלה מברוקלין לפני עשר שנים. הוא החל לצלם עוד בהיותו נער, והפך לצלם-עתונות מקצועי לפני 3 שנים. צילום זמן מה בשביל א. פי. האמריקאי, וגם מילג שליחויות רבות של "העולם הזה": הוא הצלם של צילום את תמונת הנאשמים בשוד רחוב המלך ג'ורג' (העולם הזה" 661), כשהאיש הכבול באויקים רד אחריו והיכתו בפניו. שירת כצלם חזית של המ. צ. **מקסים סלומון** נולד בתל-אביב בשנת 1922. דור ששי לילידי הארץ. בהיותו צעיר התגייס לחיל האוויר המלכותי ושירת שם חמש שנים. עם שחרורו עבד כפקיד בנק, פועל במוסך, עוזר למכונאי בתקון טרקטורים ופועל בנין.

את מחלתו המסוכנת — הסרטת — יכול היה לרפא במקצת לראשונה, רק בעת שירותו בצ. ה.ל. עם יחידת הסרטת, אחרי גלגולים רבים ביחידה קר-בית של חיל רגלים ובחיל האוויר. עם שחרורו מצ. ה.ל. נסע להשתלמות מקצועית באנגליה (מחוסר דיכונים התפרנס שם משיטת כלים בתיקפה). לפני שהספיק לנסוע שוב לחו"ל (עם המלצות לרוסליו), נכנס למערכת "העולם הזה" כצורך שנתיים, בסך הכל מצלם הוא — כצלם מקצועי — רק שנתיים.

שמואל פרנק נולד בשנת 1920 להורים רוסיים. הוא היה תמיד צלם חובב, וכשפרצה המלחמה הסינית-יפנית בשנת 1937, ניצל את ההזדמנות הגדולה ויצא לשדות הקרב, במשך זמן ממושך הופיעו צילומיו על המלחמה הזאת בשבועון הגדול "ליף" האמריקאי. אחרי שנה חזר לשנתיה, ועבד שם כצלם עתונות, עד כיבוש העיר בידי היפנים בשנת 1941, שסגר מספר גדול של עיתונים.

בשנת 1945 יצאו היפנים משנתיה, ופרנק חזר לעבודתו בעתונות, עלה ארצה בשנת 1949, להמשיך במקצועו בתל-אביב, אחרי שרות ביחידת מפות וצילומים בצ. ה.ל. **אריך פרינקנהיים**, 56, עלה מברלין לתל-אביב בשנת 1935. בגרמניה עסק במחקר היסוד להמצאת הטלביזיה, עוד לפני שהפך הדבר למציאות יומיומית בארצות רבות, ומחזיק כמה פטנטים בשטח זה. עם עלותו ארצה היה מסריט יומנים חופשי, ה' מקצוע הקרוב ביותר למקצועו הראשון, שהיה קיים אז בארץ, ואחרי כן כצלם עתונות בלתי-תלוי.

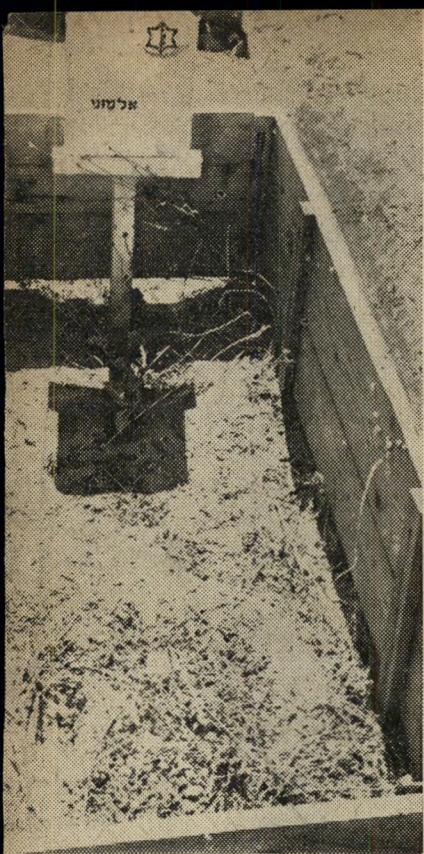
הנס קאופמן נולד בקולון (גרמניה) עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה, ב-1914. עם עלות היטלר לשלטון ב-1933 הפסיק הנס קאופמן את הקריירה שלו (היה שחקן תיאטרון) ועלה ארצה. לפני שקבע כי צלום עתונות יהיה מקצועו, עבד קאופמן בעניינים מגוונים ביותר: היה חבר קיבוץ, פקיד בנק, פסנתרן בתזמורת ריקודים וחיל בצבא הבריטי (5 שנים). מלבד זה, שירת גם שנתיים ביחידה קרבית בצ. ה.ל. **רוקף קנדר**, 29, עלה ארצה מגרמניה בשנת 1939. בהיותו צעיר למד ציור וגרפיקה, עד אשר הח' ליט ללמוד צילום אמנותי ואח"כ הסרטת.

לפני עלותו ארצה הסריט כמה סרטי תעמולה קצרים בגרמניה, ואח"כ עבד בארץ בהסרת יומנים, עד שגויס לצבא הבריטי. אחרי שחרורו עבד כמעט על כל סרט בעל כוונה כלשהם, שהוסרט בארץ וביניהם: 48 שעות ליממה, ירושלים עירי, סרט צבאי עוני על המכביה וכו'. עתה הוא סרטאי חופשי, ומדי פעם עוסק גם בצלומים בשביל העתונות.

דוד רובינגר, 26, עלה מוינה בשנת 1939. עד לפני 7 שנים הזכירה לו המצלמה דבר שחייבים נשאוהו בטויליהם, או שלפניה עמד עם חבריו בשורה. בזמן שמישהו אחר התריע: "לא לזוז!" וגם כאשר השיג מצלמה משלו, לא חשב דוד רובינגר, כי יבוא היום ופרנסתו תהיה תלויה בצילום מים. אולם אטיאט נכנס הדבר בדמו, והוא הפך לצלב עתונות.

"היה זה יום אזכרה ככל יתר ימי התרגלו אליהם", אומר אלפונס זינגר. "מישהו ניסה לנחם אם המתיפות על קרובי החללים עמדו מסביב, עת הספיד קצ האמיצים שנפלו בקרב על לטרון. רק בפינה אחת עמד קבר בודד, ללא פרחים, וללא שם".

"היה זה בחגיגת העצמאות של עיריית תל-אביב", אומר הצלם אריך פרינקנהיים, "השגרירים, המוזמנים המכובדים הת-הלכו באוירה נעימה, לגמו משקאות, והקשיבו למנגינות התזמורת. לפתע נפסקה ההמולה. לקראת החוגגים לבושי הפראקים צעדו קבוצת לבושי חקי — נכי מלחמת השיחרור, אלה ששילמו את המחיר. הכל נשתק ורק על האספלט נשמעו נקישות הקביים".

"תמונת המזעזעת ביותר"

הצלם רושם את החיים. לעתים קרובות מזדעזע הקהל למראה תמונותיו, אולם הוא עצמו נשאר רשם אלמוני. יש וגם הצלם מתרגש ומזדעזע למראה התמונה שהונצחה במצלמתו — ואז הופך הצלם לאמן, לצייר ולסופר גם יחד. "מהי תמונתך שזעזעה אותך ביותר?" — את השאלה הזאת הציגה מערכת "העולם הזה" לצלמים, שתמונותיהם הופיעו במשך השנה מעל דפי עתון זה. תשובות הצלמים מתפרסמות בתחרות ראשונה זו, עם תום 1950, שיש בודעת המערכת להפכה למסורת שנתית.

"כבר הספקתי לראות אוירונים רבים בני פרוץ, גם דגלים לא מעט עברו על ראשי אולם אף פעם לא ראיתי באוירון או מתכת וכד, או נושא לצלום. ורק בנעילת לב גם לצבע הדגל: היה זה דגל תכלה-לב עברית!"

"היה זה הקטן הגיע רק עתה מחו"ל. הילדה המובילה אותו מבוגרת ממנו בכמה שנים ונמצאת כאן זמן רב יותר. יהודה הולך בעצדים הססניים, ועוד אינו מתמצא בסביבתו החדשה. חברתו בטוחה יותר בעצמה, ותמיד עוזרת ליהודה, במשחקים ובלמודים. "בעת שצלמתי תמונה זו, לא הרגישו כי הילדים כי — שניהם עוררים!" אומר דוד רובינגר.

למזכירות תחרות התצלומים, ת.ד. 2812, ת"א.
 אני בוחר בצלם שתמונתו
 הייתה לדעתי המזעזעת ביותר.
 השם הכתובת
 (גא לרשום באותיות ברורות).
 תתימה

"יש וגם צלם עתונות ציני נדהם, וכמעט שוכח לצלם. מקרה כזה קרה לי בהגיע ספינת העולים "גאולה" לחיפה". אומר הגנס קאופמן.
 "שורת חיילים עמדה לאורך המזח, לבל ינסה מישהו לברוח. על הסיפון הצטופפו העולים. לפתע הופיע איש נושא חבילה לבנה. באיטיות צעד קדימה, כשחבריו ה"בלתי-ליגליים" מפנים דרך בפניו. הוא הגיע למעקה, ובכבודות פתח את החבילה הלבנה. בתוכה — יותר לבן מהחבילה עצמה — תינוק מת.
 הוא הרים את הגויה הקטנה ובקול חנוק צעק: "אתם הרגתם את בני". מישהו אמר: "זה מהפצ" צות המדמיעות". החיילים לא התערבו. האב פנה עורף, ובאותה איטיות חזר לבטן האניה, כשחבריו ה"בלתי-ליגליים" מפנים דרך לפניו".

ארנולד בר יצא לראש הניקרה, כשחזרו השבויים מהלבנון. חמשת הבחורים התקדמו, כשחבילותיהם בידיהם. למטה הת- פורר הכתם הגדול — קרובי החוזרים, שלא הורשו לעלות עד לנקודת הגבול — לים של אנשים, שהתקדם בריצה לקראתנו.
 היא באה יותר מאוחר, כי לא רצה עם השאר. "מה זה סביב צוארך? נפצעת?!" והדמעות זלגו חרש. "אך אני לא יכולתי יותר לכחון את מצלמתי", אמר ארנולד.

"המקרה אירע בנגב. צבא ההגנה לישראל, לאחר קרבות קשים, התקדם בכבוש כפר אחרי כפר, ובכל מקום מצא בתים עזובים. הערבים כבר הספיקו לברוח. על אחד הכישים פגשו את השלישיה שבתמונה. האיש המוטל על בעת הבריחה ונפח את נשמתו. אשתו וקרוב אחד נשארו ליד הגויה.
 בפני המחזה הטראגי הזה נודעתי: הערבי והערביה, שעל פניהם פחד מפני החיילים הישראליים, מסרבים לעזוב את האיש גם אחרי מותו", אמר אהרון אילני.

"לפי דעתי, מכמלת תמונה זו את התקופה השחורה ביותר בתולדות ישראל", סבור הצלם רולף קלר, "צלתי אותה בחיפה, כאשר הובאה האניה "ליצאת אירופה" 1945" ע"י האנגלים לטע העובת מצפיליה לאניה בריטית, שתסיעם למחנות ההסגר בקפריסין.
 שלושת המאושרים, השוכבים על אלונקות, הם אשה חולה ושני פצועים, שמצבם הקשה לא הרשה טיטול גוסף באניה עד קפריסין. הם הורשו להשאר בארץ. בתקופה הזו, יכלו יהודים להכנס לארץ ולהשאר בה, רק אם היו מתים למחצה, והשלושה האלה עמדו, למעשה, בפני שני שערים: השער למולדת חדשה, או לעולם הבא".

"לאלה שאינם נמצאים בבית המשפט, פסק-דין מוות הוא דבר מופשט, שקוראים עליו בעתונים, ורק תמונה ממחישה את הדבר בעיני הקהל.
 "אך תמונה זו", אומר מקסים סלומון, "אינה מעוררת בזכרוני תמונה עתונאית מוצלחת בלבד — אני שומע את הבכי המר של יעקובוביץ וקישקוש אויקי הפלדה — צעד ראשון לקץ חייו אדם".

עתה מומינה המערכת את הקוראים להחליט, מהי התמונה המזועזעת ביותר מתוך ה-9. הצלם שיזכה בהתחרות זו, יקבל מטעם המערכת פרס בסך 25 ל"י, ואלה מבין הקוראים שיבחרו בצלם המנצח, יזכו חמשה, על פי הגורל, לצילום-פורטרט חינם מידי הצלם שהם בחרו.
 את התשובות, בצירוף התלוש המתפרסם בפניה התחרונה הימנית בעמוד זה, יש לשלוח עד ה-15 לינואר למזכירות התחרות לפי הכתובת: ת. ד. 2812, ת"א.
 נא לרשום על המעטפה "תחרות הצילומים" ולא לשים בה כל חומר אחר.

כרה, שכבר בנה, ושאר מת הלוחמים טפידים, ללא

ליזמר שמואל בליותר מאשר ת"י, שמתו לים דיברו

איש, שהסכים לגאול את רגינה מבדי דוטה.

עד שלפני חודש אירע הפלא. ידד מש- פחה הכיר לרגינה בחור שחרחר, גבה קומה, בעל עינים לוחטות. שמו היה אל- ברט, מעולי טונים, עובד קבוע ב...סולל בונה, גם הוא חרש-אילם. "בלשון" פל- אית הידועה רק להם — החליטו השנים להנשא. ובבית הורי רגינה רבתה השמחה. שבועיים לפני האירוסין נערכה מסיבת קרובי המשפחה בעכו, שם מתגוררים הרי ריו של הצעיר.

ואז קרה האסון: — הורי הצעירה וק רוביה התחללו למראה הצפון אפריק- איש, שזנח להם לשבת על הרצפה, מאשר על כסא; לשמע לשינם המגורגרת המ- שונה והמסתורית; למראה האוכלים בת- אזה מאכלים צורבים לשון, ומעלי ניחר חול מורום. במקצור, לא הועילו בכיזמיה של רגינה, במצאה את אושרה, והפצרו

יחיא דהבאני אחרי 65 שנה

תיו האילמות של אלברט — ההורים גז- רו: "לאנשים אלה לא ניתן את ביתנו" — ועכשו יושבת רגינה בבדידותה ומצפה לחתן...

הארץ

על משרד חברת "שלב" ברחובות מת- נופ שלט ועליו כתוב: סניפים בתל-אביב, ירושלים, חיפה, רחובות, פתח-תקוה, רמת- גן, בירוז ורמשק ("הצופה") — בביקורת במחשני חפצי העולים ב"שער ה- עלייה" בחיפה, נמצאה מוזודה, המנחתת שם למעלה משנה מבלי שירשוה. בתוך המו- חדה נמצאו תכשיטי זהב, כלי כסף, כלי מטה, חפצי הלבשה ולשושה אקדוחים ("ידיעות אחרונות") — חיייל בעה-ל קיבל חבילה מבני משפחתו בניו-יורק, בין השאר מצא בה גם קופסת שוקולדה מתוצרת "עלית", בצירוף פתק: זהו ה- שוקולד הטוב ביותר, המצוי בעונה זו בי- שוק בניו-יורק. ("דבר") — אם ידוע לך, שנכנסת לחודש השביעי ל- הירון, כיצד זה לא ידעת שאת הרחי- ("לאשה") — שתי צעירות נעצרו במחנה צבאי במחוז ת"א. האחח נאשמה בזה, שנמצאה במצב שאינו משתמע לשתי פנים עם חייל בתוך המחנה (במו- נון ש"ן-2) ("הארץ") —

במצב רוח ירוד. מאות אנשים צבאו מאו הבוקר על משרדו, ובהמולה הכללית בלטה בלי-הרף מלה אחת — "פיסטוקי".

רבותי, אין בוטנים, כמעט התחנן לפניהם יוסף כהן, אולו. מאין אקח לכם? אולם הנאספים לא הבינו מה פרוש אין בוטנים. עשרות תעודות הוטלו על השולחן: מקרים סוציאליים, נכים, מת-סריע-דה וכו'.

קצין הקיצוב היה אובד עצות. לאחר כמה שעות של מצור, חלה הפוגה קטנה, ויוסף כהן, נשם קצת לרחחה. לפתע נפתחה דלת משרדו, ועל יד שולחנו הופיע בקומה זקופה לקוח חדש, בעל שערות-שיבה, עם חתימת זקן ואמר: "אני יחיא דהבאני".

"ובכן, מה אדוני?" "בא-ציקלופדיה ספר ד', עינית?" "לא, אדוני!"

בלזה הוציא נייר מכיסו וקרא: "הנה הוציא להודיעך, כי אני בארץ ששים וחמש שנים. מאז ועד היום הנני ציוני, אשר בנין הארץ היה נר לרגליו. הנני האיש, אשר הוביל במרכבתו את חווה הציונות, ד"ר תיאודור הרצל, הנני האיש אשר למד את ראש ממשלת ישראל, כיום, את עבודת הארמה. כדי להכירני, יואיל כבודו לעינין בא-ציקלופדיה ספר ד'." ציינתי גן, איפוא, מי אני, היות ובודאי אינך יודע מי מובר אינך, אך לצערי אני צריך עדיין לואוג לפרנתי, למרות שגילי כבר שבעים ושש שנים. לשם כך, יש לי חנות למכירת בטנים ואני מזה מתפרנס. לאור זה אבקשך, להקציב לי כמות של 500 ק"ג לשם להמשך את קיומי, אם יש ברצונך לקבל מראש הממשלה המלצה עבורי אני מוכן להמציא לך.

בכבוד רב (—) יחיא דהבאני

עגלוננו של הרצל ומורו של בן-גוריון קיפל את הגילון לאחר שקרא מתוכו, ומסרו לידי קצין הקיצוב.

קצין הקיצוב, יוסף כהן, יכול היה לדחות את הבקשה (שצורפה לחיק) עד לשבוע של ראש הממשלה לארץ, כדי לקבל את המלצה, אבל בכל זאת... מדי- ריכו של ד"ר הרצל ומורו של בן-גוריון, 100 ק"ג בוטנים נמצאו למענה, ומר יחיא דהבאני נוכח לדעת, שעמלו בימי נעוריו לא היה לשוא.

כשהלך צלם "העולם הזה" לחפש את יחיא, התאספו מסביב לחנותו סקרנים. בעל הבית מנחם, השובת היום (אורו תפוזים) רטן על גורלו המר של יחיא, "הגיע הומן, שהמדינה תדאג לאדם חשוב וזקן זה, אמר, מן הראוי שיהיה מהל", מנהל של מה? ושאל, "מנהל של משרדים ממשלתיים... לא כל כך גורא, בשביל משרדים ממשלתיים הוא טוב מאד, סיים. בינתיים עסקה אשתו בסידור הקולורבי והצגוניות על הדוכן.

אהבה אילנה

רגינה, כחולת העין, והובת השער, בת למשפחה חיפאית מעולי גרמניה, היא חר- שת-אילמת מילדותה. הוריה, סוחרים א- מדיים, סובבו על פתחי כל הרופאים ה- מומחים ידועי השם, אך ללא הועיל; רג- ינה נמצאה במצב שאינו ניתן לריפוי. ל- ימים, משהגיעה רגינה לפרכת (25), הח- לו ההורים בחיפוש אחר חתן מתאים — אולם המום עמד למכשול — לא נמצא

ואז פקד עלי: צא התוצה ודפוק בדלת! יצאתי ודפקתי. משכנסתי אמר שיש לו פקודה לשחרר אותי ואת שמעון חיינסון, אחר הצעורים — בערבות בקשתי שיאפ- שרי לי לנסוע לביתי, המצא בנוה-שאנן, בקצה העיר במכונית שלי שעמדה לפני התחנה. אולם הקצין טריפוס פקד עלי ללכת ברגל, כ-60 מטר מהתחנה התנסלו עלי ועל חיינסון 4 שוטרים, שנצבו לרוחב הכביש והחלו להכות אותנו באלות; סגנתי מכות באלה על גבי ועל ראשי, רק אחרי שצנחתי על הקרקע וחיליתי קורא לעז- רה — יצאו שוטרים מהתחנה לעזרתי.

כשו באו ארעי, אמרו לי כי אוכל ללכת, אולם סודתי לצאת! שעה קלה אחי- נלקחתי לבגדא — ומשם נשלחתי לבית הסוהר. ריטוב טען, כי רק לאחר שצוית טריפוס הלך בדיקה לבית השופט, ונתן הצהרה בשבועה כי בבית הסוהר נמצאים אנשים פצועים, הורשה לו לבקרום. כש- בקשה המשרטה לצזור את ריטוב ל- ימים נוספים, פשט ריטוב לפני השופטת החוקרת את הולדתו, והראה את גבו החרוש פצועים...

לדברי ריטוב, הוקם במשרטה בית-דין חוקר בהרכב הקצינים זלינגר ובנדל. הו- מנו להעיד הקצין טריפוס, נהג המשרטה הניידת א. ורברג — אולם התנאי העקרוני לשיטופו של ריטוב בבית-הדין היה, כי הק- צינים יורשו לחקור את ריטוב, מבלי שיה- יהיה ראוי לחקור את הקצין טריפוס. ריטוב לא הסכים לשתף פעולה עם ועדת החקירה...

במשך המשפט הפכו בהדרגה ריטוב וחבריו מנאשמים — למאשמים. בישיבות בית-דין שנערכו בימים האחרונים, קשה להבחין מי הוא כאן בעצם הנאשם? שתי העדויות המרכזיות המטילות צל כבד, על פעולות ומעשים שנעשו ע"י אחראים במשרתת חיפה היו: עדותה של היומנאית בתחנת המשרטה המזרחית, וזהבה ויגרי, שסיפרה, כי קיבלה פקודה להעתיק ליומן המשרטה פרטים על ליל המקרה, שכבר כתבה אותם קודם לכן, ושנמצאו על דף תלוש מהיומן.

מי יתפטר? לשאלת התובע ענתה העדה, כי לא ידעה שפעולה זו מהוה עבירה פלילית. כן סיפרה, כי ראתה במו עיניה, כיצד נחלש הרף ע"י הסמל שחוצץ ברד. כבי-הנשם עצינוי ראה צורך להעריך את אומץ לבו של השוטרת. חשיבות רבה נודעת גם לעדותו של אברהם ורברג, עולה חדש משאנגהאי, שהעיד באנגלית. ורברג היה נהג במשטר הנע בליל המקרה ורברג הודה בבית-דין, כי העדות שמסר במשרטה — לא הייתה נכונה. ורברג הצהירה, כי מה שהוא מוסר בבית-דין — זהו האמת. בעדותו, שארכה 5 שעות, סיפר ורברג: "כשאמרתי לס.מ.מ. שור, שאני עומד להגיד את האמת בבית-המשפט, אמר לי שכיניס אותי לבית הכלא!" ורברג סיפר, כי בליל המקרה פקד טריפוס על כמה שוטרים, בצורה מפורשת, שיארבו לשני הנאשמים בקרבת תחנת המשרטה. וישאו אותם בחזרה על הדיים" —

נודע, כי ריטוב עומד להגיש תביעת פיצויים בסך 20,000 ל"י נגד מספר קציני משרטה גבוהים, שהתבטאו כלפיו כעל "בריון, ומלך העולם התחתון בחיפה". בחוגי המשרטה סבורים, כי מספר אנשים המצורבים במקרה זה יתפוטרו.

דרכי-חיים

העגלון של הרצל יוסף כהן, קצין הקיצוב ע"י הפיקוח על המזונות בתל-אביב, היה באותו יום

(המשך מעמוד 4) מרקביץ נעצר ושוחזר אחר כך בערבות עד למשפט. עמד בפני השופט וטען: אינני יודע מי דקר אותי, אינני זוכר... השופט והתובע לחצו עליו: "אתה יודע היטב מי דקר, אתה יושבת עם אותו איש כל אותו ערב". ואז הביע ועד השקפה, ש- הכריעה בכל המשפט. "...ואם אפילו נר- קרתי — כנראה שהייתי ראוי לזה, כנר- אה שהיה מגיע לי". נוכח עמדה כזאת, לא היתה עוד לתביעה כל אחיזה, מאחר שעבירת התקפה מוגדרת בחוק כמעשה שהוא נגד רצונו של המותקף. עמדתו של העד הביעה הסכמה ומרקביץ זוכה.

דרך תלוש

בעת שנערך משפטו של גרשון ריטוב ושתת חבריו, המתקיים בימים אלה בבית-דין המחוזי בחיפה, צבא קהל רב על פתחי

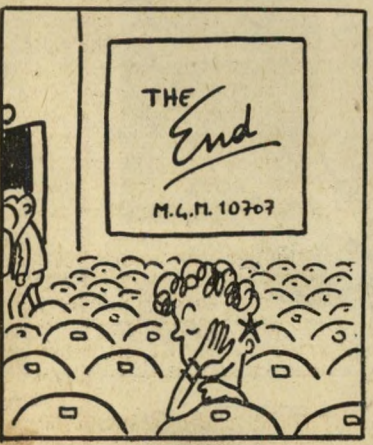
גרשון ריטוב אחרי 60 שנה

אולם בבית-דין, וילדים הציצו מבعد לחלי- נות המרושמים. גרשון ריטוב, 35, רחב גרם וכחול עין, בעל בית מלאכה לחיקון מכוניות בעיר התחתית בחיפה, הוא ידוע בעיר. בימי מאורעות 1939 שמש גרשון ריטוב מפקד טירת צבי ועמק בית שאן, ובעת מלחמת העולם השנייה ריכז את עיניו ה"הגנה" באלכסנדריה; בימי כלחית השחרור היה ריטוב מפקד העיר התחתית.

סיבת המשפט, הנמשך זה החודש הש- מיני, נעוצה בתגרה שארעה ב-9 לאפריל 1949, בין מוסלמים ונוצרים במסיבת כריסטמס הראשונה, שנערכה מטעם העדה היוונית-קתולית במסעדת ספונסי. ריטוב, שהוזמן יחד עם מספר צעירים יהודים כארחי כבוד למסיבה, ניסה לתוך בין הצדדים.

הגיעה המשרטה ועצרה את ריטוב ועוד יהודים, שחולקו ל-2 קבוצות, שהוכנסו- האחת לחדר הימני ואחת לחדר השמאלי של התחנה.

שתוק ושב בשקט. לפתע החלו ניתכות עלינו מכות ובעיטות מכל צד. טען ריטוב, כשפניתי לקצין טריפוס — המפקד של המשטר הנע בחיפה ואמרת, תראה מה נעשה בתחנה שלך! אמר לי, שתוק ושב בשקט! לאחר מכן קראני הקצין טריפוס שוב אליו, נכנסתי לחדר,

מצרים

מאמינים שוכו בתשובה

הצוק עמנו, ואמנו עוד נשוב לעמוד בראש האיטלאו הכריז השבוע עבד אל-תכיס עבדן, שמן, גבוה, חובש כפה לבן, המבליטה אותו מבין חבשי התרבוש ברחובות קהיר ובחוגי השלטון. עבד אל-תכיס הוא המוכיר הכללי של אירגון האחים המוסלמים - התנועה הדתית הקנאית, שהתפשטה מערבה עד החוף האטלנטי, ומזרחה עד פקיסטן, רחוק כפי לבשה אופי תנועה פוליטית. על אירגון זה החלו שומעים לראשונה בשנות השלושים המאוחרות, בוגאויג וכי-אימפוליה, עיירות בינוניות מצריות - האחת עיירה חקלאית, אוכלוסיה מוסל-מית סהורה, והשני עיירה מודרנית, תר-שכים אירופיים.

דת מוחמד. מצע האירגון: חזרת-ה-מוסלמים בתשובה, ביטול החוק האזרחי והפליילי, החלפתם ע"י חוקי הקוראן. (אם ייתסס גנב בקלקלתו, למשל, חייב הוא בקטיעת ידיו בפומבי). הם לקחו לעצמם סיסמה מושכת ודינמית: "דת מוחמד ככוח החרב", והטיפו בגלוי ליוון המאמינים, שעליהם יוטל לבצע תפקידים "בכוח החרב". התופעה הזאת מזכירה ב"אופיה את כת הישועים, שהשפעה מכת סגפנית דתית, לכות מדיני, ששחק תפי-קיד חשבו עד המאה הקודמת. בראש האירגון עמד חסן אל-בנא מר-רה בית-ספר עממי, שהשתכר כפי 8 לירות לחודש. לפי זה התגלגל בכל מיני עבודות, לרבות עבודה בבתי-המלאכה של הרכבות הממשלתיות. כשהחל מזוהה עם האירגון, גידל זקן על לחיו, דבר שהפך למנהג אצל האחים, ובמרצת הזמן בא לסמל את האירגון. למרות השכלתו הנמוכה, היה אל-בנא מנהיג מבטן ומלידה, נאומיו הלהיבו את מאזיניו באיש קדושה, כי הוא ידע כיצד לדבר אליהם.

באחד מנאומיו בפני קהל של ערב רב, התריע נגד הכופרים באמונת הנביא ואיים עליהם באש גהינום. כדי להחזיר למאזיניו את המשמעות המוחשית של אש זו, פוטר בתוכם גחלים, שהיכו מראש למטרה זו. נוכח הבהלה וצווחות האימים שקמו, רעם המהיגי: "מה תעשו כאשר תובאו לגחלים עלובות אלה של העולם הזה? שובו בתשובה, האמינו כי אין אלוהים בלעדי אלה, ומוחמד הוא נביאו".

פערי ראשון. בשנת 1942, כאשר הפיל המלך פארוק את ממשלת מוסטפא אל-נחאס, נתן יד חופשית לכל מתנגדיו. אחים המוסלמים, שלא רצו עדיין להופיע כתנועה פוליטית, הסתפקו בייסוד עתון יומי וסניפים לאירגונם בכל רחבי מצ-רים, ובערים רבות של מדינתו הליגה. הם התנגדו לכל שיתוף פעולה, או הודחות, עם מדינה שאינה מוסלמית.

ב-1945, כאשר הופיעו על הבמה הפור-ליטית במצרים, היתה אחת מפעולותיהם הראשונות - רצח אחמד מאהר באשא, ראש ממשלת מצרים, שהיה בדרכו ל-אולם ישיבות הסניט, לקרוא את הכרזת המלחמה של מצרים בגרמניה. אחריו חיסלו את אביו יוסמן באשא, מיינסטר הכספים של ממשלת אל-נחאס ואחד ממנהיגי ה-אופה. אמין יוסמן היה נשוי לזארה אנג-ליה, והתגאה ביותר בתואר "סיר" שהר-ענק לו ע"י מלך אנגליה. מאשר בתואר באשא.

נשק ומסחר. יחד עם הופעתם כי-גורם פוליטי, אירגנו האחים ביסס כלכלי וצבאי חזק. כאשר הודח אל-נחאס מה-שלטון, הרשה פארוק לאחים להתארגן כי-כוח מזוין, ולאזור את הנשק הרב ששאר בשטח מצרים ע"י 4 הצבאות שלחמו בה (אנגליה, אמריקה, גרמניה ואיטליה). במשך זמן קצר היוה אירגון האחים המוסלמים תנועה טרוריסטית חזקה, מצויידת ומוזינת היטב. הדוגמא שהיתה לפניהם: האירגון הצבאי הלאומי ששמו כבר נפוץ אז בעולם ובמרחב.

חלק מנשקם מכרו (לקונים מארץ יש-ראל - יהודים) ובעזרת ההכנסות, הברי-ספת כספים שנחסנו באירופים, הקימו כפי-עלים מסחריים רבים, שרכושם נאמד כי-מיליונים של לירות. הם ייסדו בתי-ספר עממיים ותיכונים, מועדונים, בתי-חולים ו-חנות לימוד. השפעתם התפשטה עד שמעט כל פקר-די משרד הפנים ואנשי המשטרה היו נתו-

נים למרותם. בסוף 1945 ארגנו האחים הפ-גנה גדולה נגד הכרזת בלפור, שהספה במשך שעות אחדות לסוגרום, אך המשטרה לא התערבה.

החרב תדבר. המאורעות בא"י, אח-רי החלטת החוקה, של או"ם, נתנו לאחים הודמנות מצוינות לתפוס מעמד מכריע בעיני העם. הם אירגנו מפגן גדול, במסגד אל-אוהד בקהיר, מרכזו הרחני של האסלאם, בו הכריזו על ג'האד (מלחמת קודש) אחת ממצות הקוראן. תגי אמין אל-ת-סיני הכ-רזו באותו יום, כי "הפה והעט גמרו את תפקידם - הגיעה שעת החוב לדבר". הם אספו סכומים גדולים מאוד של כסף (בעיקר מיהודים חרדים לחייהם, שרצו להוכיח את נאמנותם למצרים) וכבר בחוד-שים הראשונים של המאורעות שלחו פלו-גה של מתנדבים, בתלבושת צופים, לחזית פלסטין.

אולם לא רק בנגב היו האחים פעיר-לים - הם אגרו נשק לרוב במחסנים, במצרים, וערכו כמה נסיונות לרצוח את אל-נחאס.

היודי מתגבר. ואז החלו חצר המ-לך וממשלת מחמוד אל-נוקראשי באשא לפחד מפני ילד טפוחיהם. המשטרה הי-פוליטית - המצאתו של אל-נוקראשי, יור-שו של אחמד מאהר, ראש המפגה הי-סעידת, שנוצח ע"י האחים, נהגה חקי-רות נגד פעולות האחים. מחסני נשק נת-גלו, שערוריות כספיות הובאו בפני הקל, האחים הואשמו בהתערבות ברצח האימאם יחיא של תימן, בין הממשלה והאחים הוכי-רוה מלחמה גלויה. אירגון האחים המוסי-למים הוכרז כבלתי-חוקי, רכושם הופקע וחברייהם הושלכו באלפים למחנות ריכוז. בסוף 1948 נרצח מחמוד אל-נוקראשי ע"י סטודנט, חבר אירגון האחים המוסלם. אך התוהו-והבוהו שקיפו לו האחים לא בא-למרות העובדה, שרוב מנהיגי האירגון נאסרו, נשאר חסן אל-בנא חופשי והסיכה לא אחרה להתגלות. הוא נרצח כמה שבועות אחרי רצח אל-נוקראשי בפתח מועדון

מנהיגי האחים המוסלמים - בגין היה הדוגמה

הצעירים המוסלמים (אירגון אחר), באחד מרחובות קהיר הראשיים. גם לאח יש זקן. המשטרה טענה שאין ביכולתה לגלות את הרוצחים, אפילו אחרי חקירה ארוכה. בכל זאת הופצו שמו-עות רבות, כי רגעים ספורים לפני הרצח מצעו אנשי המשטרה הפוליטית אנשים מל-עבור בסביבת מועדון הצעירים המוסלמים. עם מות המנהיג, שקע האירגון החזק והחל מתפורר. עד אשר הופיע הואסד לב-חירות ובמצעו הבטחה לשחרר את צעיר-רי האחים, חופש פוליטי לכל המפלגות. ברוב מכריע ניצחה מפלגתו של אל-נחאס, וכעבור זמן קצר בוטלו החוקים נגד אירגון האחים המוסלמים.

ועתה החלו שוב האחים לעלות, כי הואסד זקוק אך הוא (כפי שהיו זקוקים קודמיו) לכוח שלישי, שיוכל להעמיד נגד יריביו. במקום הסאן בא אחיו, עבד אל-רחמן אל-בנא, שגידל אף הוא זקן, אך דומה לאחיו דמיון מפליא, אך אינו אר-שיות גדולה.

אלא שהואסד אינו חושב לחזור על טעויות קודמיו. את האחים הוא ישחרר, אך רק עם פיקוח וריסון. השבוע החל בשורת משפטים לביורר האשמות נגד מני-היגי האחים מימי אל-נוקראשי. הם נאשמים ב-נסיון להפוך את המשטר.

עבד אל-רחמן אל-בנא ועבד אל-חכים עבדון

אירופה

איך שוכו מחייך

במשך שנתיים התהלך דחייט ("אייק") אייזנהאואר בגלימתו השחורה של נשיא אוניברסיטת קולומביה, והעמיד פני אדם שמצא, סוף סוף, אחרי 60 שנה, את יציר דו בחיים. לפתע פעם בשבוע חזר על הודעתו החייבנית, כי אין הוא מתכוון כלל וכלל להיבחר לנשיא ארצות-הברית, אך נתן להבינו, כי מצפוננו לא יתן לו

פרשים מונגולים בקוריאה. זיקוב היה אדוש

להתנגד למינוי, אם העם האמריקאי דוקה יעמוד על כך. ולמרות, שמדי הגרל, על 5 כוכביהם), היו מונחים בין כדורי הנאפי-טאלין בארון, היה ברור לחלוטין, כי "אייק" גם לא יתנגד לחזור אל תפקידו היעודי: להיות מצביא צ-אה-קואליציה הי-מעריב נגד ברית המועצות.

מונטי הרתלונן. האדם שקיבל על עצמו את התפקיד אינו ראוי לקנאה; להי-גן בתריות דיביזיות על אירופה המפור-לגת, מפני 175 הדיביזיות הסובייטיות הי-מוכנות מערב לגבול הנהר אלבה, זהו תפקיד, שכאילו נוצר למען המצביא בלל-שתי התכונות החשובות: כשרון עליאזר-שי להשליט בחיכוך הקורן סדר בין הני-ערים הסוררים, ואי-איהדה עמוק למשטר הסובייטי.

את הכשרון הראשון הפגין בהודמנויות בלתי-ספורות, בשעה שפיקד על צבא הב-רית באפריקה הצפונית ובאירופה. כמעט מדי יום ביומו היה נאלץ ליישב סכסוכים בין מונטגומרי, האנגלי נמוך-הקומה, שי-הצטיין בגאונותו ובעקשנות מפליאה, וי-בין עומר בראדלי, מפקד החזית האמרי-קאי, בן כיתתו בבית-הספר הצבאי של ווסט-פוינט, "מונטי", תבוש הבארט השחור, הת-לונן שאייזנהאואר מקפח אותו במויד בשי-עת חלוקת האספקה, כדי למנוע מן הב-ריטים את הכבוד לכבוש את ברלן; וי-אלו בראדלי עמד על דעתו, כי ברלן אינה חשובה כלל, והעיקר הוא לכבוש בי-מהרה את דרום גרמניה, כדי למנוע בעד-היטלר להתבצר ב"מבצר ההרים" שלו בי-ברכטסגארן.

לא פעם הסביר אייזנהאואר בגלוי את חלוקי הדעות המרובים בינו ובין ציר-ציל. האנגלים פתחו בפלישה לצר-פת, תכנית שעוררה בלבם את זכרונות האימים של מלחמת-החפירות מימי 1914-1918. הם רצו לפלוש, במקום זה, ליוון וליוגוסלביה, כדי להקדים את הסובייטים בבאלקאנים. אולם אייזנהאואר התעקש, הוא דרש להתעלם משיקולים פוליטיים, (אנטי-סובייטיים) כל עוד נמשכת המלח-מה נגד היטלר. ובכך עמד ביום הביר-אחד על חופי התעלה היבשתית באנשויר, שהפליגו לקראת חופי צרפת.

"המרשד לא הזכיר..." אייק לא פתח את "החזית השנייה" כדי לעשות טו-בה לסטאלין. כבר באותם הימים היתה דעתו על הצבא האדום שלילית ביותר. לא היתה זאת שגאה אישית, להיפק-אייק כמעט התאהב בדיוקוב, כובשה ענד-המדליות של ברלן, וכתב שהחיל הרוסי דומה מאד לחיל האמריקאי בפשטות הי-חביבה. שנאות היתה מופנית כלפי התו-רה הצבאית הסובייטית, ונכונותה לבובו-כפויות בלתי-מוגבלות של "הומר אנושי", דבר שאייק התנגד לו בכל נימי נפשו.

ארצות-הברית אין תואר "מרשל" (כמו ברסיה ובררטיניה) והנגרלים מתחלקים לחמש דרגות, בהתאם לסדר כוכביהם. הדרגה העליונה היא "גנרל בעל 5 כוכ-כביים".

באחד הימים ישבו זיקוב ואייזנהאואר במטוס, בדרכם למסבה. אייזנהאואר סיפר בזאת-הזכות על הה-צאות האחרונות שי-איפשרו לטא-קים האמריקאים לחצות שדות-טיכוסים ולטהר מעבר לחיל-הרגלים. זיקוב האזין באדישות. "מה הייתם אתם צושים במקרה כזה?" שאל לבסוף אייק.

זיקוב משך בכתפיו. "היינו שולחים פי-שוט גדול אחד על חיל רגלים. והראשונים היו נופלים, ומט-רים את ה-טא-א

אחריהם...". בפעם אחרת זועזע אייזנהאואר במשתה של ראשי ברית-המועצות. במוסקבה, לרגל הכניעה היפאנית. בודיווי, הגיבור המשו-פס של מלחמת-האזרחים הרוסית, ששתה כמות רבה מדי של וודקה, הביע את צע-רו על שהיפאנים נכנעו מהר ולא נתנו אפשרות, "ללמד אותם לקח". רשם אייק ביומנו: "המרשל לא הזכיר אף במילה אחת, שכל יום נוסף של מלחמה היה עז-לה בחייהם של אלפי חיילים סובייטיים...".

רועה פרות ושחקן מזעזעי. גישתו האנושית הזאת של אייק, המוד-כיר כספרו "מסע-צבא באירופה" את משר-תיו ונהגיו, באותה חמימות כמו את מצ-ביאו וחבריו, היא המבדילה בינו ובין חברו-למקצוע בצד השני של היבשת - דוגלאס מאקיארטור. דוגלאס, בנו של גני-רל ופקיד ק-לו-יאלי, אינו סבל ביקורת, בו "המון הפשוט" ולדוקרטיה, אינו מר-שה גם לעובדיו הקרובים ביותר לאמר לו את האמת בפניו. ואילו אייק, בנו של סר-תר, שהיה רועה-פרות ולשחקן כדור-בסיס מקצועי לפני שהצליח לזי-נס לבית-הספר הצבאי, התייחס כמעט ביראת-קודש ל"דעת הקהל".

באחד הימים קרה מקרה מעצב לגיורג-פאטון המנות, אחד המקורבים של אייק. פאטון, שהיה מפקד קרבי לדוגמה, בא מן החזית וביקר בבית-חולים. שם פגש בי-כמה חיילים שסבלו מהלם. למראה החי-ילים הבריאים בגופם, שחשבם למשתמח-טים, איבד פאטון, שהיה בעצמו עיף מי-קרבות, את השליטה על עצמו: הוא הת-נפל עליהם והיכה אותם מכוח נאמנות. המקרה עורר את דעת הקהל האמריקאית ואייזנהאואר עשה מעשה בלתי-רגיל: הוא שלח ללידיו מכתב גלוי, בו גינה את התהגותו ואיים עליו בפיתורין, אם ייש-נה המקרה. פאטון התאצל.

מקרים מסוג זה, שהפגינו את דאגתו לשלמו ולכבודו של הטוראי הפשוט, הפכו את "אייק" לדמות נערצת בעיני חייליו -- בה בשעה שדוגלאס מאקיאר-תור, עם כל גדולתו האישית, היה ונשאר דמות בלתי-פופולרית וכמעט שנוא, הן בעיני חייליו והן בעיני הציבור האמריקאי. לפחות שנתיים... מאקיאר-תור הוא חייל אמתי - שש לקראת קרבות, מחפש את ההתקפה. אייק, לעומתו, דומה הרבה יותר למהנדס השקוע בחישובים מאתימ-טיים, או לאיש-מצע המכתהגר במעבדתו. הוא נציג אופיני של תקופה, בה חשוב אירגון האספקה בעורף, יותר מאשר הל-חימה המעשת בחזית; בה מכ-עז הי-מלחמה על "הסרטינג" של בית-התרושת, יותר מאשר בשוחות.

באירופה המערבית הפך החיך הרחב של אייק לסמל, ממש כמו הסיגאר העבה של צירציל. אולם גם אייק יודע, שכל החיכום והסיגארים מעול לא יכשירו 10 דיביזיות לעמוד בול 175, ושתעבורה לפחות שנתיים עד שאירופה המערבית תהיה מסוגלת להגן על עצמה.

הזוגות המאושרים

אזוף משנה צבי (ציריה) צור, עוזרו הראשי של סגן הרמטכ"ל, אחראי למעולת הצבא במעברו, מסר סקודת הת-ראה למבצע נישואין.

המטרה: הרחל (רחיקה) שמרן, הל-מידת האוניברסיטה העברית, 21 חינוגית חמודה, חייכנית, רחל חומת השיער, ירו-קת העין, שהיתה מפקדת מחלקה בגדוד, ע-מוכירתו של ראש החיל, טגשה בצירה במי המחרת, הנסיבות: העברת קשר מפגש יחידות, הגנה.

אחר שהות של שלושה שבועות ב-פאריס, להגדת ספר זכרונותיו, חזר אדוארד, דוכס וינדסור לגניוירק, כשאשתו, למענה (האשה שאהבתה) חיתר לפני 14 שנה על כס מלכותו (הב-ריטי), מחכה ברצוף. אחר שבע נשיקות דוכסיות פרצו בני הזוג בצחוק הכחשה, לשמע השאלה, האם רבו ביניהם.

אולם שלושת הזוגות הבאים, מבחירי הוליבור, נפרדו בכל זאת: גרי (סרגינט יורק) קופר, 49, אחר 16 שנות נישואין, מאשתו הקתולית, המ-סרבת לקבל גט, מחכה בניוירק לשינוי בהלך רוחו של גרי.

מיקי רונג, 30, עזב את אשתו ה-שלישית - מרתה ויקרס - אחר התקפת כעס, חזר לחיות עם אמו.

אליוובט טיילור, 18, רבה עם ב-עלה, 23, בן גדול המלונאים בארצות ה-ברית, קונראד הילטון, חזרה לאמה אף היא.

הסיבה: תאוות המשחק (קלפים, קובי-יות, רולט) של בעלה. בינתיים משתתפת אליוובט בסרט מג'מ-החדש: "אין כאהבה".

מרגרט טרומן, בת נשיא ארצות הברית, מחתה במסכת עתונאים על השמר-עות בדבר נישואיה לעורך הדין היהודי מרווין בראאורמן (העולם הזה, 684), הפוגע בחיי החברתיים: "מרווין... בחור חמד... איך מעולם... ואף פעם איני חושבת להינשא לו... שמועות אלו מרחיקות ממני את שאר חברי".

זוג ידידותי אחר, אליזה אלישר, יצחק בריצב, שני המועמדים (מתוך ארבעה) לראשות עיריית ירושלים. בהישגם ליד מזונן הכנסת שיחחו ב-ידידות, אחר הומין בן-צבאי, כאיש מפא"י, קפה-צנע ואלישר, הציוני הכללי, תה עם חלבי, עוגת שמרים.

משנתעייף להתסכל בשמרים, להתפלל לגשם, הלך יגאל (מי אמר שהוא "מופניזון" משקו בכית-שערים (שרכש אותו אחרי שפרש מקיבוץ נען לפני שנה) אל משקו של החי-שמואל (אבידאלוף) ד"ר בנהלל, כדי לקנות סוס.

הפרסים המובים

למרגרט (גניין אירי) אוברייאן, הכוכבה הילדה בהוליווד, בעלת הצמות הקלועות, האף הקטן, שהופיעה לראשונה בגיל 4, מהוריה, ליום הולדתה ה-13: זוג גרבי נילון "קריסטאל".

לאפרים (שבוע טוב) ד"ר זכב (גולדשטיין), קריין "קול ציון לגולה", מי-הודי גרמני, החי באלג'יר: חמשה קילו נקניק כשר, קילו קפה, הסבה: "נהגים מאד מקריאתך המזכירה... בית אבא... מרגישים צורך להודות לך".

אחר התייעצות עםמיקה החליטה הא-

חילקה עיריית תל-אביב הפרס (150 ל"י), שנקבע על שם המשורר, ביום הולדתו הששים, לשמואל יוסף (הכנסת כלה) עגנון, יוצר נוסח בספרות העברית (מדי רשידתי-מקראי-עממי), עבור ספרו "אורח נטה ללון". הסופר (62) האהוד וכה בפרס בשנייה. בראשונה (1935) עבור "בלבב ימים".

יחד עמו, גם כן בשנייה, זכה פר-פסור משה צבי סגל בפרס על ספרו "מבוא המקרא".

לראשונה זכה פרופ' סגל, 74, מי שהיה צ. מקרא, שפות, באוקספורד, פרו-מלמך בירושלים, בפוס ביאליק ב-שנת 1936 - "דקדוק לשון המסנה". בסיום הטקס כרך עגנון את המסו-בים: "לקרות ספרים טובים, ליהנות מהם...".

יוסף סטאלין הכריז, חמש וחצי שנים אחרי תום המלחמה העולמית, על פרס של

נדחה שוב הצעה, (ראה "מכל העולם" ה-ז-כירו בלונדון השיחה הבראה, בין מלך בריטניה, ג'ורג' הששי, לאייזנהאואר, שעה שהיה מפקד כחות בנות הברית באירופה: המלך: אתה שבע רצון אייך: כן, רק ש... המלך: מה? אייך: ...אני מרגיש שמונטי היה רוצה במשרתי. המלך: (בצחוק רוחה) ואני חששתי ש-הוא רוצה, בכס המלוכה שלי.

גרטסה (אנה קרניגה) גרבו, מלכת הקולנוע (לשעבר) כחולת העין, צהובת-השיער, הבישנית, בת חנוני שוודי, שה-תכרה בימי זוהרה עד מאתיים אף ל-ישנה, ססה לראשונה, בגיל 45, באוירון. היא היתה עצבנית, נרגשת, ידיה רעוד.

ישראל (המעשר הראשון) שייב, ראש לח"י הרוחני, נשבע, לראשונה בחייו, לפני בית דין. הסבה: צו-עליתנאי נגד שר הבטחון, ה-אוסר העסקתו כמורה.

אחר הוצעו, ע"י אספנים, מאה לירות לשייב, תמורת מכתב שר הבטחון, בו מנמק הניל האיטור.

בסוף השבוע הגיע לישראל, כאורח ההסתדרות, איש לייבור אחר, יאן מרי קרדו, 42, מראשי "פועלי ציון" בברי-טניה, גיסו של משה רוזני, מזכיר הכנסת. כאשר מחה בפרלמנט על סירוב עבר הירדן לאשר כניסה לגבולה, השיב ארנסט דיוויס, סגנו של בחין: "...התנחם בעוב-דה, כי נאומך (בפרלמנט) זכה לתשומת לב רבה".

באין באפשרותו לקבל ילד לאספין (קורת גג), שלח חבר הכנסת, הרב מורדכי נורוק (תחית הדתית) תרומה של עשרים ל"י, ככופר נפשו, לשר הסעד, הרב יצחק מאיר לחין.

רעיית הנשיא, וורה ויצמן, רכשה צעצועים, כששני שוטרי הגנעה תמ"א על פתחי הכתוש (שלם ברח' אלנבי, ת"א) מלחץ הקהל. אחר נסעה למעברה, יצאה ממכונתה החדורה, נתקלה בתשואות, חילקה נעורות מכשירים, משחקי ילדים, לגעריהם - ערות, מכאי, "מרבד הקסמים".

אחר 28 חודשי שרות כראש מטה או"ם, יצא מייג'ור גנרל ויליאם ריי-לי, קצין השיער, החייכני, כששני כוכבי דרגתו, אליזה העולה לאיחונה, נוצצים עב-כתפיותיו, לחופשת תג המולה. המקום: אגם גיבה, שוויץ.

אחרי מסע חופשה, שנמשך 21 ימים, חזר ראש הממשלה דוד בן-גוריון אר-צה.

בביתו המשיך בתרגום "מגלת האש" של ביאליק ליוונית, החל בתרגום "מתי מדבר".

רחיקה שמרן נשואין.

צבי "ציריה" ושמעון אבידן מטרת התיבצע -

מיליון רובל למגלה קבר בנו בכורו יעקב דו-גאשוילי, שנרצח או מת בשבי הגרמנים בשנת 1944. הבן, שהיה כבן 35 בשעת מותו, לא ניצל כאחיו הצעיר (נגרל בחיל האויר הרוסי) את שם אביו, השתלם כמכונאי ומהנדס אוטומובילים במפעלי תעשיית המכוניות על שם סטלין, נמנע מפעילות פוליטית, הצטיין כליוטנט קולונל בחיל המילואים. ב-1941, אחר מפתל סמולנסק, נפל בשבי, יחד עם גודו התותחנים ש-ע-ליו פקד, ומאו נעלמו עקבותיו.

האנשים החשובים כאשר מונה בימים אלה דווייט "אייק" אייזנהאואר למצביאם העליון של כחות המערב, ופילדמרשל ברנרד לורד (אלעלמיין) מונטגומרי, הבריטי

38) אמץ לב; 40) מלת שלילה; 41) בוסתן; 43) עשוי שעה; 45) הסתדרות נשים; 46) אימת העולם; 47) רפורמטור גרמני; 49) מקור מים; 52) מצבה; 54) לא מבושל; 56) אחד; 58) לא עבה.

פתרון תשבץ מס' 46

מאוזון: 1) מנוענים; 6) אחאב; 9) גדר; 10) קשור; 12) וכוש; 14) מום; 15) דאר; 17) איל; 18) תרמיל; 20) דו; 21) יך; 22) ברך; 23) מחט; 25) מלה; 27) דבר; 29) שוד; 31) יפת; 33) השג; 35) רוח; 38) כפה; 40) יאה; 41) קש; 42) רם; 44) לגימה; 46) כרם; 47) בוק; 49) גוה; 50) מובן; 51) מנהג; 53) גור; 54) גפטר; 55) בוסתנאי.

מאונך: 1) מלואים; 2) עגול; 3) נדח; 4) ער; 5) מקום; 6) או; 7) חרד; 8) בגרות; 11) שמים; 13) כיכלי; 14) מר-כבה; 16) אד; 18) תרד; 19) לחש; 24) טור; 26) הפך; 28) רשימה; 30) דוקר; 32) תפל; 34) גאה; 36) חשמנאי; 37) ערבון; 39) הגנה; 43) מן; 45) יוגב; 46) כורן; 48) קמט; 50) מות; 52) נר; 53) גס. פרסים לתשבץ 47: קרש עליוה, מאנה 6 ת"א, "כוכב אדום בשמי סין"; יוסף אפי שטיין, קטמון ירושלים, בקו האש; יעקב כהן, ש. לוינ 12 חיפה, "טיול הנערות המתות".

Table with 10 columns and 10 rows, containing numbers and some empty cells, likely a crossword puzzle grid.

תשבץ מס' 49

מאוזון: 1) מוצאנו לים סוף; 4) אותו ה-גגנו לאחונה; 10) נוול חיוני בגוף; 11) החודש בו חרב בית המקדש; 13) אניות; 14) נושא משאות; 15) שמו הקודם של קבוץ רמים; 17) חי בעל דם קר; 19) מנחה; 20) נבטא בתנועה אחת; 22) מפקד 3 שרותי ה-צבא בארה"ב; 25) מחפ; 26) קצה; 27) נישאת אשת האח המוש; 30) יום ולילה; 32) לגובה; 33) שטר; 34) קיים; 36) ישן; 37) דבר מקובל; 39) הרטב; 41) עיסוקו בגידול ירק ופרי; 42) הדור השני במשפחה; 44) דת; 46) שלשלת הרים ברוסיה; 48) וקן; 50) בכי; 51) מידת הנוזל; 53) תוספת לשם הולנדי; 55) בהיר; 57) זוג; 58) אמרי-נה; 59) בטאון המפלגה השלטת ברוסיה; 60) לימוד יסודי.

מאונך: 1) קרקע; 2) מערב; 3) מעליה עשו אדם וחהו בגדים (בלי נקודות); 5) ניי-צין; 6) מלת עזוד; 7) מעשה פלא; 8) צמר לבן ומטוסל; 9) מכשיר למדידת השמש; 12) תבואה; 15) מבני לוי (במדבר ג' י"ז); 16) עץ שחור וקשה; 18) אגיה ישראלית; 21) עץ נדף לפרבר עיר גולה; 23) מורה; 24) תריסר; 26) אין לו תחילה וסוף; 28) גוף הפוך; 29) אוהב תכמה; 31) קרב; 32) עם; 35) מדבר; 37) עומד בראש מוסד;

שאלת תם

עתון אינו נכתב להנאתם של 200 עסקנים... או 100 עתונאים, אלא למען ציבור הקוראים!

אנשים קטנים, שעוריה גדולה

כדי לחיות את ספורט הכדורגל, סגנו אנשי "מכבי" רחובות לכל קבוצות הכדורגל. הנשיא, אורח רחובות, נתבקש לתרום גביע הולם להזדמנות. אין דבר זה מיוחד ודקה בישראל, ברוב הארצות משתתפים הנשיא אים והמלכים בתחרויות, באופן אקטיבי-ל-מדי. רק במדינת ישראל עוסקים המוסדות הממשלתיים בעניינים גבוהים, ואין לבם נתון לפיתוח תרבות הגוף בקרב בני הנוער.

הפיל הזרני

במשפחת שניאור קיים ויכוח רציני: מי יותר חזק, הבן אברהם, או האב? אברהם ("שניר") שניאור, 22, עשה רושם של בחור בריא למדי, כתפיו רחבות (קשה לחבק אותו...), שערותיו מתולתלות, גבוה (עד 1.83 מטר) ובעל משקל (95 ק"ג). להשלים את תמונתו כדאי, אולי, להוסיף שעיניו ירוקות והוא מחייך במתיקות. קל למצוא את הספורטאי הזה בכל תחרות, שבה רצים 22 שחקנים (או

חן בעיניו. גובהו איפשר לו לשחק כמגן, והוא שמש חומה בצורה. "מכבי" משכוהו לשחק בקבוצת הנוער והמאמן - יהושע רוזין - גלה שהבחור תופס עניינים. כאשר קבוצת "מכבי" הראשונה בתל-אביב נפגשה במשחקים נגד "מכבי" קהיר, חסר שחקן אחד ואברהם נלקח כגוי, שהיו להם גופיות למשחק זה. יד המוקרה בדבר. היו רק 9 שחקנים, שהיו להם גופיות למשחק זה. ולאברהם שניאור הנער היתה גופיה רקו-מה פרטית. אמרו לנער בן ה-16 להת-

הקבוצה הבראזילית "סן פאולו פוטבול קלוב" כחה

פשוט, והוא עלה עם הקבוצה וגשאר ב... חוץ, הנערים, שדקו את המגרש כחגורה, לא פסקו מלצעוק: "רוצים את אברהם, רוצים את...". והקהל לפעמים משפיע. בשבעת הרגעים האחרונים, בהם שחקן הנער, הצליח לזכות את קבוצתו בשערי נקודות, ובהו קבע את דרכו חייו לעתיד.

עם כדור, ומשתדלים להחזירו לשער הקבוצה היריבה. כוחו בא לו הודות לפעילות ספורטיבית בקנה מידה רב-גוני. ואך למראהו המוצק של אביו, אפשר לחשוב, שכל ההופעה מסודרת לפי חוקי תורשה...

כדורים מכל המינים. הודות לי כולתו התחיל אברהם לשחק כדוריד, והוא טפס מהר מאד לקבוצה הראשונה של "מכבי" תל-אביב. ריצתו המהירה והפריצה המסוכנת שלו לעבר היריב, הנחילו לו את השם: "מבקייע השערים בעל ריצת הסוס". יצאו לו מוניטין כבעל ירייה עזה ומסוכנת. בכנס השמיני בא לשחק כדוריד אחד מהאחרים הציע לו לזרוק גם כידון. הוא לא ידע איך עושים זאת, אך בכל אופן זריקתו הדהימה - 43.65 מטר. גם באתלטיקה ובכדורעף הצטיין. קבוצת הכדורגל של "מכבי" תל-אביב עמדה זמן מה בפני משבר: חסר היה חלוץ מרכזי חזק. המאמן פולק נסה להיכנס את שניאור לשורות הכדורגלים ואף סיפק לו נעליים וציוד (מה שלא קיבל אף פעם בכדורסל במשך כל הקריירה העירה שלו). השידוך עם משחק הכדורגל עלה יפה, אך שחקני הכדורסל השתדלו להניא אותו ממשחק הרגילים ולהכניסו למשחק-היורים והידוק. הוא חזר לכדורסל. רק בענף ספורט אחד אברהם הוא בור לגמרי: בשחיה. עד היום לא שחה הספורטאי הרבי-גוני 5 מטר, חוץ במאמבטה!

הכדור הודות למורה לפיסיקה. ילדותו דומה לאותם ימי הילדות של בני תל-אביב. השכונה וכל האופף אותה, בית ספר עממי ואח"כ הגמנסיה "הרצליה". יתכן ושניאור לא היה הופך לספורטאי בעל שם באירופה, לוא היה חי בשלום עם המורה לפיסיקה בגמנסיה. היחסים היו מתוחים ואברהם נשט את הספסל והעט, והחליטם במגרש הכדורסל והכי דור. אם כי התחיל לעסוק בגיל 9 בהתעמלות ב"מכבי הצעיר" ואחר-כך עבר לכדורעף ו... לצופיות. הרי האמון המתמיד והמסור בא הודות לזמן התפשי (ואף יתר על המידה), רצון ובעיקר יכולת. הוא נודד עם כדור ביד. נראה

אברהם ("שניר") שניאור

הפיל נמשך אל הפילה. הנער בן ה-16 לא חלם שכל חובבי משחק הכדורסל באירופה יזכרו בו, ואף שהכינוי "הפיל הזרני" ידבק בו מארץ לארץ. במסעי "מכבי" לאירופה בשנת 1947, ובשנת 1949, הציעו לו להשאר כשחקן מקצועי בתפקיד חלוץ מרכזי בכלייה, אך הוא נמשך חזרה לרחוב אלבני בתל-אביב עם הפילה והצענע. במסע הראשון נצחו המכבים ב-17 משחקים מתוך 11 ובשני ב-9 משחקים מתוך 13. חלק גדול בנצחון לשחקן המרכזי במשחקים אלה. החוויה הגדולה ביותר במשחק, המתוח במיוחד, היתה בכלייה. היהודים רצו אחרי החברים של הקבוצה, ובקשו לא להסתיי בהבדל גדול של נקודות. המשחק החרף והשופט הוציא את רוב השחקנים. משחק זה בין "מכבי" תל-אביב ו"רויאל פור" בבריסל, זכור יפה לקהל הצעום, שהיה נוכח בו וכן לשחקנים עצמם. לאחר מאמצים נצחו הישראלים (40:31) והחלק העיקרי בנצחון זה לאברהם, שהוצא בדקה האחרונה לאחר ארבע עברות אישיות

שמשיכתו לכדור וכושרו, נתגלו בו כבר בימי ילדותו. בתחילה היה זה כדור-ברזל, אך אח"כ כדורים מכל הסוגים וגדלים שונים. גם הוריקה הלכה לו והוא אף זכה בפרס לנוער, מטעם התאחדות הספורט לחובבים. כזושר מתחילים לשחק עם כדור ברזל, הוריקה לכדורים קפיציים מעור, או מגומי, אינו חרוק. בהרצליה" חפשו שחקן להשלים את הקבוצה והציעו לאברהם לשחק. הוא ניסה כוחו גם בואת והעניין מצא

הפועל" ו"ביתר" - "ברנו". בתחילה הכל היה טוב ויפה. הקבוצות התחילו להרשים, וכולם חשבו שאגודת "מכבי" רחובות קבלה תחת חסותה את המפעל בהסכמת המוסד העליון: ההתאחדות (להלכה - אך לגמרי לא למעשה). כאשר הכל היה מוכן למשחקי גביע ע"ה, נודע שהדבר לא נמסר להתאחדות. מיד התכנסה ההתאחדות לכדורגל (קרי: מחצית חבירה "מכבי" ומחצית חבירה "הפועל"), והיא לא אישרה את המשחקים. קבוצות "הפועל" החרימו את המשחקים, מאחר שההתאחדות לא אישרה את המפעל, ולדעתה היה כדור לעשות מהמפעל משלו מופתי ולא משחקי-בזק פרטיזניים. ההתאחדות מצדה נקטה בתקנון האוסר על קבוצה בודדת לארגן מפעל גביע בעל קנה מדה ארצי.

הידידות הכנה והחזקה, כביכול, בין קבוצות "הפועל" ו"ביתר" הבריחה את האחרונים להתלות גס-כך באילן, ולהחכים את המשחקים. בסך-הכל היתה משתתפת רק קבוצה אחת: "ביתר" תל-אביב, אך למה להיות יוצאי-דופן? נציגי "ביתר" דרשו לשנות את חוקת המשחקים, מכי-ון שאם המשחקים בכללם מתנהלים לפי אופי הבזק, הרי ההיגיון מחייב שיש לערוך גם את משחק הגמר כמשחק שלם (90 דקות). כפי שהחליט "מכבי" רחובות - כך שיצא "הפועל" על קבוצותיה, ו"ביתר" על קבוצתה הודיע על אי-שתתפותו במשחקי גביע הנשיא.

לא רוצים מכות. ובינתיים נקטו השופטים המאוגדים באיגוד השופטים בדרך משלהם: הוכרזה שביתה כללית, ו-האיגוד אסר על חבריו לשפוט במשחקי כדורגל. השופטים צודקים בטענתם, שאי-גם רוצים לספוג מכות. האנרכיה משפיעה על השחקנים והם מתרעעים. הרוצים של השופטים להתאחדות ביחס לשחקנים מת-פרצים, עד כדי הרמת ידיים, אינם זוכים לתשומת לב. והתלונות אינן מביאות ל-העונשת העבריינים. כמו-כן מופיעים שופ-טים בלתי מוסמכים. דרוש הסדר לענף הכדורגל.

מגן-דוד-אדום למגרש. למרות ה-כל התמודדו 7 קבוצות על מגרש הכדור-רגל. כל הקבוצות שייכות ל"מכבי". אך הטענה שאין סדר כנראה נכונה. גם כאן פרצה קטטה 4 דקות לפני הסיום החוקי של המשחק להציר-הגמר בין קבוצות "מכבי" מפתח-הקהל ונס-ציונה. המכות היו רצי-ניות ובני מלבס הכריחו 4 ממתנגדיהם לנוח קצת בבית החולים...

תנאים צנועים. קבוצותיו השונות של "הפועל" התפר-סו בשני דברים: הכנסת אורחים נאה ורמה משיבית-רצון. בימים אלה נתקבלה במרכז "הפועל" הצעה של קבוצה שזכ-תה במקום נכבד בבראזיל: "סן-פאולו פוטבול קלוב". ותנאיהם צנועים לפי הת-פיסה הדרום-אמריקנית: 25000 דולר תשי-לום קבוע, 7000 דולר תשלום של כל משחק, וסכום השהו ל-33% מההכנסה בכל משחק...

לא היה זה הגילוי היחיד כסימפוניון על "ליקוי העתונאים". שנערך באגודת דת העתונאים. הרצל רוזנבלום, העורך הדינאמי של "ידיעות אחרונות" (לשעבר "העבודה" של "הבוקר"), סיפר על הנהיגה המקובלת להשמיט חלקי ידיעות, המתנגדים למאמר הראשי של אותו יום; ואילו יוסף הפסמן, איש "הבוקר" לבן-המער, אישר דבר זה, כנחמו את חבריו בעבודה, שסילופ-ידיעות נהוגים גם באר-צות אחרות. מסקנת דבריו: התפוצה הית-סית הטענה של העתונות היומית נובעת מן הצורה הגרועה והמשעממת של החומר המוגש לקוראים.

פראזות במקום אינפורמציה. מסתבה, שיש כאן מעין מעגל-קסמים, כי התפוצה הירודה היא הגורמת, שוב, לר-לות החומר. בעתון אמריקאי עובד רק חלק קטן של כתבים בעבודה השיגרתית (תחנות משטרה, בתי-משפט, עירייה, פרל-מנט), ואילו הכותבים ביותר יוצי-אים ל"שליחויות מיוחדות" - בירור בעיות ואוסף אינפורמציה על נושאים המעניינים את הקהל. לעתון היומי כאן, אין, לעומת זאת, רפורטרים המסוגלים לקדוש מומנם למיצוי נושאים. הכתב רץ ממסר-בה למסיבה, ומשפתף ביום אחד בשלש מסיבות-עתונאים, ובסויר כמחנה צבאי, כותב את דבריו בחפזון. דלות האינפור-מציה גורמת לעודף ציונות ופראזות.

מכיון ש... באולם הויכוח שררה אוריה חגיגית של חשבון הנפש, - עד

עורך "חרות" יעקב רובין

שקם משה הורוביץ, עורך המדור הספרותי של "הארץ", ושאל שאלת תם: מניין שהמצרים הם עורכי העתונים, ומכיון שהעורכים הם הקובעים את דמות העתון, ניס, מדוע אין הם מגשימים את כל אותם הדברים הנכונים, שהשמיעו זה עתה באוני הנאספים...?

6.300.000 פופצה - הפסד

כשהתחיל העתון היתום ממודעות "רי-דרס דיג'סט" (תפוצה למעלה מ-8.000.000) להוציא הוצאות בינלאומיות ב-1938, גילה עורכו דיוויד ואלאס ממשול רציני. המחיר של 25 סנט היה יקר מדי לגבי כתבי-העת הנסוץ ביותר בעולם; רוב הקוראים באר-צות זרות טענו שזהו מחיר גבוה מדי. ואלאס החל לקצץ במחיר בשנת 1940. בתחילה עשה זאת לגבי ההוצאה הספרדית ואח"כ החל לפרסם מודעות (הדיג'סט ה-אמריקאי הוא הירחון היחיד במדינה ש-אינו מקבל מודעות) ולקצץ במחירים ב-כל ההוצאות הבינלאומיות. התפוצה וה-פרסים עלו בקביעות, אך יחד עמם עלו גם הוצאות הייצור. חשבון 24 ההוצאות הזרות ב-11 לשונות (תפוצה 6.300.000) נכתב בדף הפסדים.

בשבע האחרון, במלאת 10 שנים ל-הוצאה הספרדית, חגג הדיג'סט. אחרי 12 שנה של הפסדים מקוה כתב העת לצאת ברווח גם בפעולותיו הבינלאומיות.

הכוכב השני את התכנית המוצגת עכשיו "פארי א פולי" (חינוגות ומשובות) פתחה ככוכב ראשון ג'וזפין בקר, ורוניקה בל היתה כוכב שני. אחרי ששנתיים מועד החזרה של ג'וזפין באה במקומה ורוניקה בל, המופיעה מאז ככוכב ראשי ב"פולי ברגר".

התכנית "חינוגות ומשובות" מוצגת כבר השנה השלישית, וכנראה תצליח למ- שוך קהל עוד שנה נוספת. הכנתה של תכנית חדשה נמשכת שנה, ולפי שעה אין מדברים ב"פולי ברגר" על החלפת התכנית.

את נושאי התכניות ב"פולי ברגר" מחבר מיכאל גוארמטיה — יהודי מהונגריה, המשמש לב נושמה של בית-החרוש הגדול לאמנות הרביו. הוא הכותב את הסקסטים, המציץ את התפאורות, הוא הבמאי, הדואג לתלבושות וגם המתכנן את הריקודים ונושאים.

במחזה משתתפת ורוניקה בל בתור לכלוכית. רושם נפלא היא משאירה בתי מונה, בה מודד הנסיך לכלוכית את הנצל, או חגיגת חתונתם בארמון הבדולח. תפקידה של ורוניקה — מריה סטוארט — הצולה לכמים אחרי מותה, כשכל האולם הענקי נהפך לכנסיה אדירה, והבי מה כולה עולה למרומים בהם מהלכים הקדושים והמלאכים וכנייהם מריה סטוארט, עושה רושם אדיר.

ארצנו הקטנטונת כמובן, שהי אמנים נכנסים לתוך שיגרה אחרי שנה או שנתיים של ביצוע אותו התפקיד. רק ורוניקה בל, הכוכב הראשי, דואגת לחי דושים ולשינויים מתמידים בביצוע תפקיד. דיה, את הגיתון היא משיגה ע"י חילופי תלבושות והכנסת שירים חדשים לתפי קידה. היא שרה כעת שיר שלישי מומן הופעת הבכורה שלה בתפקיד "לכלוכית".

ורוניקה בל

בזו"א אמרו הערבים

רק את השיר "איה מאריה", במחזה מאריה סטוארט, לא החליטה מאז ועד עתה.

שירתה מקסימה ומושכת, כי ורוניקה היא בעלת סופרנו לירי נעים. היא אהבת לשיר שירים קלילים מאת שופן ושוברט, ואהבת מאד לשיר שירים יהודיים. אולי היא אהבת זאת מפני שבעלה ויודיה הקרובים הם יהודים (היא עצמה אינה יהודית), ואולי מפני שבעת השלחמה העולמית שהתה בישראל במדים של הצ"ב הפולני. השירים הללו גרמו לכך שחברות ערבים, שישבו בבית הקפה "לדו" בפריז נזרקו החוצה. ורוניקה פתחה בשיר "ארצנו הקטנטונת" לכבוד מחבר השיר גולד זהבי, שהיה נוכח בקפת הערבים קראו "בזו"א" — הקהל התמרמר...

ורוניקה שרה את השירים בלשון המדוברת, אבל מקבלת תרגום מלולי לפני כן. כשקבלה תרגום מלולי של השיר "צמקים ושקדים", לא מצאה חן בעיניה הנבואה ליהודים, על נודדים ומסחר בצי-מוקים ושקדים, מכיוון שהמדינה היהודית כבר קמה. ואמנם שינו את הסקסט.

אנשים רבים, צרפתיים ותיירים מבקרים את "פולי ברגר" — התיאטרון היקר ביותר בצרפת, כדי לראות ולשמע את ורוניקה בל, העומדת לבקר בארץ לערוך קונצרטים והופעות בתכנית שיקום משלה: היא תגיש את שופן ושוברט למען נכי מלחמת העצמאות.

טינה כלפי טינו

לפני כחודשיים בא אימפרסריו היסאי (אק"ם) בקשר עם גדעונסקי, המנג'ר הישראלי של הזמר הקורסיקאי טינו רוסי, ולאחר מ"מ הוחלט, כי טינו רוסי יבוא לישראל לסיבוב של חודש ימים יחד עם הלהקה הצרפתית — "רווי דה פריס". הדבר פורסם ואיש לא הגיב על כך. אולם

טינו רוסי

בזו"א אמרו היהודים

אחרי האישור, שנתן קונסול ישראל בא-תונה, התעוררו לפתע חוגים שונים בצ"עקה: — אל יופיע משתף הפעולה על במותינו! שמע שר העלה לקולות — ובטל את האשרה.

הלכו. חובבי טינו רוסי, טרחו והביאו הוכחות בכתב מטעם ארגוני המחתרת בצרפת, כי רוסי היה אנוס לשיר בפני סועלים צרפתיים, שעבדו במחנות כפייה, את התמורה שקיבל מסר לקופת המחתרת. שב משרד העליה, ואישר את האשרה. חזרו חוגים מסוימים ובטאוניהם על הת-ביעה, לבטל שוב את האשרה, היות וכל ההוכחות שהובאו אין בהן ממש.

בינתיים נזכרו כבר כל הכרטיסים ל-קונצרטים של טינו, והקהל שאל את עז-מו היכן גבול המגוחר, אחרי שגם הינה היהודי נפל קרבן לצנזורה ספסית.

ורוניקה ותכנית השיקום

אדם הנכנס מאחרי הקלעים של "פולי ברגר", מרגיש כאילו נקלע לבית חרושת ענקי, ובאמת זהו בית חרושת, אלא שחור-רתו בידור ושעשועים. אנשים מתרוצצים, תפאורות מוצגות, תלבושות צבעוניות, והכל מתוכנן עד לפרט הקטן ביותר. אחרת אי אפשר היה להשתלט על צוות העובדים הגדול, שמטרתו אחת ויחידה — ליצור אמנות.

פולי ברגר, הרביו הפריזאי, מעסיק 389 עובדים; מתוכם 126 הם אמנים, ויתרם עובדים טכניים. עובדי "פולי בר-גר" בבואם אל התיאטרון, נוהגים להר-רשם אצל סקיד מיוחד, והוא גם הדואג למלאי מקום מבין חבר הכוחות הצעירים הנמצאים תמיד ברזרבה.

על צוות העובדים הטכניים של "פולי ברגר" נמנים 67 מכונאיימה, 22 חשמ-לאים, 12 עובדי הרקביזיטים, 11 רפדים, 23 מלתחאיות, 43 חייטים, תופרות וכובעי-יות, 57 סדרניות ו-12 פקידים תנהלה.

בראש סוגנת הסדרניות עומד מנהל ושני סגנים. רבע שעה לפני הכנסת הקהל לאולם מתקדמות הסדרניות בשורה צבאית, כשהן לבושות במדיהן, ומקבלות את הור-אות המנהל על חלוקת התפקידים באולם, אשר בו 1800 מקומות ישיבה ועוד 1000 מקומות עמידה.

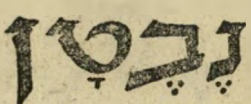
החלפת דקורציה מבוצעת לפעמים בפ-חות מס' שניות, וזה אפשר להשיג רק כשכל פועל כמלא יום-יום באותו זמן את אותה הפעולה.

על חבר האמנים נמנות 3 להקות של רקדניות, להקה אחת של רקדנים ונוסף לאלה תריסר ומעלה אמנים סוליסטים.

נבטו מזון מיוחד לתינוקות, המחזק את אויג'ה הילד ומגביר את כושר התנגדותו למחלות.

נבטן עשיר בפרוטיינים וויטמינים A, B, D, E ומלחים מינרליים. משמש להכנת: **דייסות טעימות, פודינג, מרקים, דייסת פירות בגבינה וכו'.**

יסוד בריאות הילד

נבטן הנהו פרי מאמציהם וחקירותיהם של רופאים וטויוולוגים נודעים בעולם בשטח תזונה הילדים. נבטן נבדק וחומלץ על ידי החסדרות הרפואית בישראל. להשיג בכל בתי המרקחת.

פסנתרים
מפירמות ידועות שם תקונים
א. וסטרמן, ת"א רח' רש"י 9

קונצרט בתל-אביב
אופיר — בצלע האדם נבראה (2) עם ספנסר טרייסי, וקטריין הסבורן.
אסתר — נקמת העני (4)
מגדלור — פאוסט (2)
אוריון — צער נולד בלב נמהר (2)

האיגוד הישראלי לאופנוע בתל-אביב

מסדר התחרות ראשונה
ב"רדיפה אחרי השועל"

הרשמה ופרטים בקפה פסג, רחוב יבנה בפסג סולל בונה
מיום א' 31.12.50 משעה 8-9.30 בערב
ועד האיגוד

אולפן גרג לקצרנות עברית ואנגלית

בהנהלת ח. קטפינסקי, מחבר הקצרנות העברית לפי שיטת גרג הסטוטה *
פותח **לעת קורסים חדשים למתחילים**
בחיפה: רח' פבנר 19, אצל מר. ח. קטפינסקי
בתל-אביב: בלון "אירופה", רח' אלנבי 42 (ע"י מוגרבין), טל. 2913
ירושלים: מלון "ויטאי", רח' המלך דוד 21, טל. 2315
נתניה: בית הפועלים תדר מס' 8, טל. 28
הרשמו מיד — ההצלחה מובטחת!
* לתשומת לב הולמדיים: "הקצרנות העברית לפי שיטת גרג הפשוטה" היא השיטה היחידה בארץ המותאמת לקצרנות "גרג" המקורית הידועה בעולם, אשר נלמדת בקלות מפליאה על ידי מיליונים אנשים בכל הארצות וברוב השפות בעולם.
לתשומת לב התלמידים לשעבר: במסגרת התכניות "שרותי אולפן גרג לתלמיד-נפתח עבורכם הינם קורס למהירות גבוהה
ההרשמה עד ה-15 בינואר 1951.

לימוד אנגלית

בבית הספר לישות "קדימה" ת"א. רח' בן-יהודה 74
בהדרכת מורים מרופלמים מאנגליה
כיום ב' 1 בינואר 1951:
יפתחו קורסים חדשים למתחילים כדלהלן:
(1) מ-4 עד 5 אה"צ (שתיים ושלוש פעמים בשבוע)
(2) מ' עד 10 בערב (שלוש פעמים בשבוע)
(3) משעה 2 עד 3 אה"צ לתלמידי כתות ה', ו' של בתי ספר עממיים פרטים והרשמה: משעה 9 עד 12 בצהריים ומ-4 עד 8 בערב (חוץ מיום ר') גם לקורסים הקיימים בעברית ואנגלית (כל הדרגות)
חדש: כתיבה במכונה (בעברית ואנגלית)

"יעל"
לכל חלקי ישראל
שרות נופעים וחכיות
באר-שבע.
נצרת. עכו
תל-אביב — ירושלים — חיפה
טל' 2429; טל' 4810; טל' 3637
באר-שבע — עכו — נצרת

העיקרה איכות
מטופיאן
דה קוקס

אימפרסריו
משה וואלין
תל-אביב, רח' אליעזר בן-יהודה 1
טלפון 66955
משרד תיאטרון
השגת תזמורת ואמנים בודדים
סידור תוכניות למסיבות ונספים
סידור הופעות וקונצרטים
לכל חלקי הארץ וחול